

กฤษฎีกาสาร

www.krisdika.go.th

ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๓ เดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม ๒๕๕๕

Anniversary of the Convention on the Elimination
of All Forms of Discrimination against Women

CEDAW

- ยกเครื่องกฤษฎีกา
- การกำหนดบทบัญญัติอนุโลมโทษ
- จากการประชุมเชิงปฏิบัติการสู่การทำความเข้าใจกับ CEDAW

ประมวลภาพกิจกรรม

นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้การต้อนรับคณะผู้แทนจากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) ในโอกาสเข้าเยี่ยมชมการระดมและหารือเกี่ยวกับการร่างกฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และการต่อต้านการสนับสนุนการเงินในการก่อการร้ายของประเทศไทย เมื่อวันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ ห้องประชุมพระยาอรุณการีย์นิพนธ์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายธรรมนิษฐ์ สุ่มันตกุล รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นประธานการเสวนาเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักกฎหมายกฤษฎีกากับเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของจังหวัดเชียงราย เกี่ยวกับปัญหากฎหมายในการปฏิบัติราชการ และการหารือเพื่อสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงานในด้านกฎหมายทั่วไปกับสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ไตรมาสที่ ๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ ห้องจอมกิตติ ศาลากลางจังหวัดเชียงราย

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จัดโครงการ **กฤษฎีกาสัญจร ครั้งที่ ๑/๒๕๕๕** เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ ห้องนิทานภดล มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา โดยมี รศ.ดร.ช่วงโชติ พันธุเวช อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ให้การต้อนรับ มีนักศึกษาคณะนิติศาสตร์ชั้นปีที่ ๓ - ๔ ให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน ๑๐๐ คน กิจกรรมประกอบด้วย การบรรยาย โดยเน้น เรื่อง การร่างกฎหมายและการให้คำปรึกษาทางกฎหมาย การให้คำแนะนำเกี่ยวกับวิชาชีพทางกฎหมายที่น่าสนใจ การบอกเล่าประสบการณ์จากการทำงานและการศึกษาต่อต่างประเทศการค้นคว้าข้อมูลกฎหมาย ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงาน www.krisdika.go.th

บทบรรณาธิการ

ช่วงเทศกาลสงกรานต์ คือโอกาสสวัสดิ์ปีใหม่ไทย แต่ผู้อ่านกฎหมายสารทุกท่าน ขอให้มีความสุข อยู่รอดปลอดภัยจากอุบัติเหตุเภทภัยทั้งปวง ไม่ว่าจะเป็ดิน (แผ่นดินไหว) น้ำ (อุทกภัย) ลม (วาตภัย) ไฟ (อัคคีภัย) เพราะปัจจุบันความแน่นอน ก็คือความไม่แน่นอน ไม่รู้ปีนี้จะเกิดสถานการณ์ “เอาอยู่” ขึ้นอีกหรือไม่ เอาใจช่วยคนไทยทุกคนให้ผ่านพ้นสถานการณ์ที่ไม่ดีทั้งหลายไปได้ และเนื่องจากปีนี้เป็นปีสำคัญ ทางพุทธศาสนาคบรอบ ๒,๖๐๐ ปีแห่งการตรัสรู้ของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ขอเชิญติดตาม “พุทธชยันตี” ได้จากปกหลังของกฎหมายสารฉบับนี้

สัปดาห์พิเศษฉบับนี้ นำเสนอสาระการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาและตรวจสอบกฎหมาย ที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนของสตรี ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาโดยสำนักกฎหมายต่างประเทศร่วมกับ UN Women จัดขึ้นเมื่อปลายเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา รวมทั้งภาคต่อของกฎหมายการข่มขืนและการเดินขบวนของสาธารณรัฐเกาหลี สำหรับนักกฎหมายทุกท่านการใช้อ้อยคำกฎหมายฉบับนี้นำเสนอเรื่อง การกำหนดบทบัญญัติอนุโลมโทษที่กฎหมายหลายฉบับมักมีการเขียนบทบัญญัติให้นำบทบัญญัติของกฎหมายอีกฉบับหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม จะสามารถใช้ได้ในลักษณะใดบ้างมีตัวอย่างให้ศึกษา อีกเรื่องที่น่าสนใจคือการให้เข้าสถานที่เพื่อจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ ผู้ให้เช่าจะมีความผิดด้วยหรือไม่ มีกฎหมายที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้อย่างไรบ้างขอเชิญติดตามได้ ความเห็นทางกฎหมายมีกรณีตัวอย่างที่น่าสนใจเช่นเคย อาทิ คำว่า “กำกับดูแล” และคำว่า “บังคับบัญชา” มีความเหมือนหรือต่างกันอย่างไร สำหรับท่านที่อยากทราบขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ตรวจพิจารณาร่างกฎหมายและให้ความเห็นทางกฎหมายเช่นสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอให้ติดตามคอลัมน์ “ยกเครื่องกฤษฎีกา” และหากมีข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอย่างไรก็ส่งกันเข้ามาได้ ยินดีรับฟังทุกความเห็น คอลัมน์เทคโนโลยีสารสนเทศแนะนำทุกท่านให้รู้จักกับ Cloud Storage ซึ่งหลายท่านอาจใช้บริการอยู่โดยไม่ทราบก็ได้ พบกันใหม่ฉบับหน้า สวัสดิ์

ที่ปรึกษา
นายอชีพ จารุจินดา
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
นายชูเกียรติ รัตนชัยชาญ นายธรรมนิตย์ สุมนิตกุล
นายนิพนธ์ ะกะบี
รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
เลขาธิการร่างกฎหมายประจำทุกท่าน

บรรณาธิการ
นางสิรินันท์ ปานเสมอศรี
กองบรรณาธิการ
นายโกมล จรรย์สุกฤษ นายพพล เกียรติฤกษ์
นางณัฐนันท์ อัครเลิศศักดิ์ นายชวง ไทยยัง
นายธนวัฒน์ สังข์ทอง นางสาววันดี สุชาติกุลวิทย์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ
นางสาวพรเพ็ญ คำบุญวัฒน์ นางกรรณกนก ช่างกลึงหมา
นางสาวรัชณี สังข์ทองงาม นางเกสินี แสงสุวรรณ
นางชุตินา ไทญ์น้อย

จัดทำโดย
ส่วนช่วยอำนวยความสะดวกและประชาสัมพันธ์ สำนักอำนวยการ
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เลขที่ ๑ ถนนพวงเวียน ๑๓ แขวงนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐
โทรศัพท์ ๐-๒๒๒๒-๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๒๐๕, ๑๖๔๐
โทรสาร ๐-๒๒๒๐-๗๖๓๙
www.krisdika.go.th, www.lawreform.go.th

สารบัญ

เทคโนโลยีสารสนเทศ	
บริการจัดเก็บข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต (Cloud Storage).....	๒
Brainstorm Session	
ยกเครื่องกฤษฎีกา?.....	๔
การใช้อ้อยคำกฎหมาย	
การกำหนดบทบัญญัติอนุโลมโทษ.....	๙
สัปดาห์พิเศษ	
จากการประชุมเชิงปฏิบัติการสู่การทำความรู้จักกับ CEDAW.....	๑๑
เรื่องบ้าน	
กฎหมายการข่มขืนและการเดินขบวนของสาธารณรัฐเกาหลี (ต่อจากฉบับที่แล้ว).....	๑๖
ความเห็นทางกฎหมาย	
- ความเห็นทางกฎหมายของคกก.ที่น่าสนใจ.....	๒๑
- ความเห็นทางกฎหมายที่น่าสนใจ.....	๒๓
ข่าวสารพัฒนากฎหมาย	
การให้เข้าสถานที่เพื่อจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์.....	๒๕
สาระวิพากษ์กฤษฎีกา	
คำรับรองการปฏิบัติราชการ ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕.....	๒๘

บทความ ข้อความ หรือความเห็นใดๆ ที่ปรากฏใน
กฎหมายสาร เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาและกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้อง
เห็นพ้องด้วย

บริการจัดเก็บข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต (Cloud Storage)

ส่วนสารสนเทศ สำนักอำนวยการ

บริการจัดเก็บข้อมูลบนอินเทอร์เน็ตหรือ Cloud Storage นี้คือการเช่าพื้นที่จัดเก็บข้อมูลกับบริษัทผู้ให้บริการ โดยเป็นบริการเก็บข้อมูลที่ทำงานเหมือนฮาร์ดดิสก์, แฟลชไดรฟ์ ที่ใช้เก็บข้อมูลโดยการคิดค้นของ Joseph Carl Robnett Licklider ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1960 ปัจจุบันระบบจัดเก็บข้อมูลนี้กลับมาเป็นที่นิยมอีกครั้งหนึ่งจากการที่บริษัทแอปเปิลเปิดตัวระบบ iCloud และบริษัทกูเกิลก็กำลังจะเปิดตัว Google Drive จนถึงการเปิดตัวของโปรแกรมประยุกต์ของบริษัทไมโครซอฟท์ SkyDrive บน Windows 8 นอกจากนี้ที่กล่าวมาแล้วยังมีอีกหลายบริษัทที่ให้บริการจัดเก็บข้อมูลเช่นนี้ เช่น Yahoo, Dropbox, UBUNTU ONE, ADrive การให้บริการจัดเก็บข้อมูลนี้มีทั้งให้บริการจัดเก็บข้อมูลฟรีซึ่งจะจำกัดเนื้อที่ในการให้บริการและให้บริการโดยจะต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นรายปีตามขนาดเนื้อที่จัดเก็บข้อมูล

ข้อดีของการจัดเก็บข้อมูลแบบนี้คือ

1. สามารถดาวน์โหลดหรืออัปโหลดข้อมูลผ่านอุปกรณ์มือถือที่ติดต่อกับอินเทอร์เน็ตได้
2. ไม่ต้องใช้อุปกรณ์จัดเก็บข้อมูล เช่น ฮาร์ดดิสก์, แฟลชไดรฟ์ เมื่อต้องการบันทึกข้อมูลจากสถานที่ ที่ติดต่อกับอินเทอร์เน็ตได้
3. ไม่ต้องกังวลเรื่องไวรัสหรือโปรแกรมอื่นที่ทำความเสียหายให้กับข้อมูล เช่น สเปย์แวร์, โทรจัน ที่อาจมีอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์อื่นซึ่งจำเป็นต้องใช้งาน
4. ไม่ต้องกังวลเรื่องข้อมูลจะสูญหายเนื่องจากอุบัติเหตุต่างๆ
5. สามารถแชร์ข้อมูลไปให้ผู้อื่นได้

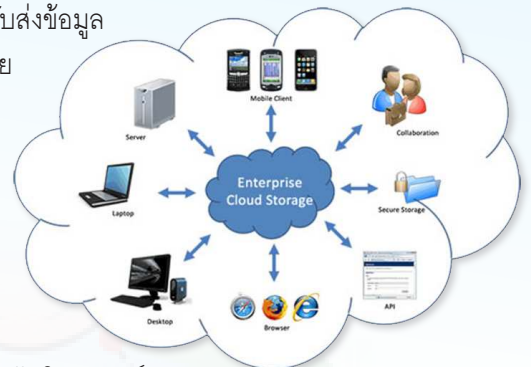
ข้อเสียของการจัดเก็บข้อมูลแบบนี้คือ

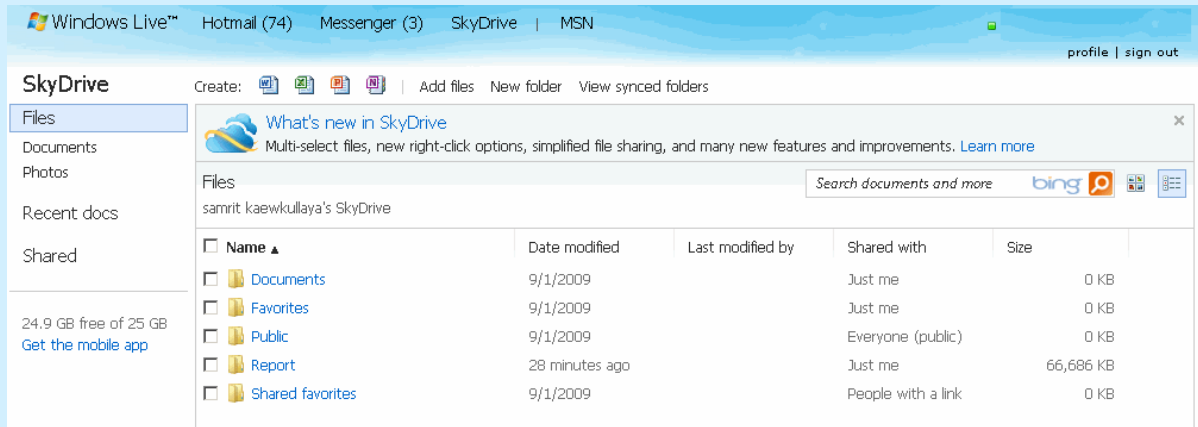
1. ถ้าอยู่ในสถานที่ที่ไม่สามารถติดต่อกับอินเทอร์เน็ตได้ก็ไม่สามารถจัดเก็บและดาวน์โหลดข้อมูลมาใช้ได้
2. ถ้าสถานที่ที่สามารถติดต่อกับอินเทอร์เน็ตได้แต่ความเร็วของการรับส่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตช้าการดาวน์โหลดหรืออัปโหลดข้อมูลก็จะช้าไปด้วย

ตัวอย่างการใช้งานบริการจัดเก็บข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต

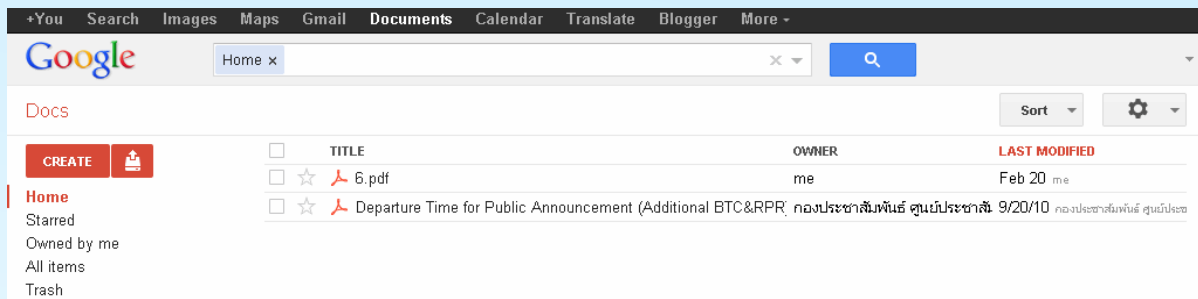
ผู้ที่ต้องการทดลองใช้งานนั้นจะขอแนะนำตัวอย่างบริการของบริษัทที่เป็นที่นิยมคือ ไมโครซอฟท์ (Microsoft), กูเกิล (Google) ผ่านโปรแกรม Browser (โปรแกรมที่ใช้สำหรับท่องอินเทอร์เน็ต) เช่น Internet Explorer, Mozilla Firefox, Google chrome ฯลฯ

สำหรับผู้ที่มิ Email ของ Hotmail จะใช้บริการ SkyDrive ของบริษัทไมโครซอฟท์ ซึ่งมีเนื้อที่ให้ใช้ฟรี 25 GB โดยหลังจากลงชื่อ (Login) เข้าเว็บไซต์ Hotmail แล้ว คลิกที่หัวข้อ SkyDrive (สำหรับการใช้งานค้นหาได้จากอินเทอร์เน็ต)

สำหรับผู้ที่มี Email ของ Gmail จะใช้บริการ Docs ของบริษัทกูเกิลซึ่งมีเนื้อที่ให้ใช้ฟรี 1 GB โดยหลังจากลงชื่อ (Login) เข้า Gmail แล้ว คลิกที่หัวข้อ Documents (สำหรับการใช้งานค้นหาได้จากอินเทอร์เน็ต)

ความน่าเชื่อถือของ Cloud Storage

ผู้ให้บริการ Cloud Storage ส่วนใหญ่จะมีห้อง Data center สำหรับเก็บอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลและเซิร์ฟเวอร์หลายเครื่อง มีระบบรักษาความปลอดภัยที่ป้องกันการลักขโมยข้อมูล ทั้งระบบ Firewall (เครื่องมือที่ใช้ในการป้องกันเน็ตเวิร์กจากการสื่อสารที่ไม่ได้รับอนุญาต) และระบบล๊อคห้อง Data Center ที่น่าเชื่อถือ และในห้อง Data Center มีระบบทำความเย็นให้กับอุปกรณ์ ทำให้ระบบทำงานได้ต่อเนื่องเป็นเวลานานและมีอายุการใช้งานที่ยืนยาว มีระบบสำรองไฟ ใช้เทคโนโลยีในการจัดเก็บข้อมูลที่มีความรวดเร็วและน่าเชื่อถือสูง ใช้เทคโนโลยีสำหรับสำรองข้อมูลไว้หลายชุดเพื่อป้องกันกรณีที่มีข้อมูลสูญหาย มีระบบคัดลอกข้อมูลไปเก็บไว้หลาย ๆ Data center โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการสำรองข้อมูลและการเพิ่มความเร็วในการเข้าถึงข้อมูลจากพื้นที่ที่ใกล้เคียง และป้องกันเหตุการณ์ที่หากมี Data center แห่งหนึ่งล่ม (เช่น ไฟไหม้หรือตึกถล่ม) ก็ยังมี Data center ที่อื่นเก็บข้อมูลสำรองไว้และสามารถให้บริการได้อย่างต่อเนื่อง

แต่อย่างไรก็ดี ไม่มีบริษัทไหนกล้ารับประกันความน่าเชื่อถือของ Cloud Storage ได้ถึง 100% โดยความน่าเชื่อถือจะถูกอ้างอิงอยู่บนเอกสารข้อตกลงที่เรียกว่า Service-Level-Agreement หรือ SLA

ปัจจุบันคนนิยมใช้ Cloud Storage ในการเก็บเพลง ภาพ วิดีโอหรือไฟล์อื่น ๆ กันเป็นจำนวนมาก Cloud Storage ที่เรารู้จักและคุ้นเคยกันดี เช่น Youtube ในโลก On-line ทุกวันนี้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันทางการตลาดที่มีมูลค่ามหาศาล ตัวอย่างของการแข่งขัน Cloud Storage ได้แก่ Dropbox มีผู้ใช้แตะ ๒๕ ล้านคนกว่าล้านไฟล์ ถูกบันทึกทุกๆ ๕ นาที กูเกิลจะเปิดบริการ Google Cloud Music ให้เก็บเพลง ๒๐,๐๐๐ เพลงฟรีพ่วงนี้ Microsoft จับมือกับ True รุกธุรกิจ Cloud Computing ฯลฯ และคุณก็คงจะเป็นคนหนึ่งที่ไม่พลาดการให้บริการจาก Cloud Storage ☺

ที่มา : 1) <http://www.arip.co.th/news.php?id=414893>

2) http://en.wikipedia.org/wiki/Cloud_storage

3) <http://www.yokekungworld.com/2011/12/personal-cloud-in-2011/>

4) <http://droidsans.com/google-launch-google-drive-cloud-storage>

5) <http://javaboom.wordpress.com/2008/08/24/cloudstorage/>

>>> ยกเครื่องกฎหมาย?*

นายปกรณ์ นิลประพันธ์^๑

การร่างกฎหมายในประเทศไทยปัจจุบันดูประหนึ่งว่าจะเป็นเรื่องง่ายๆ ที่ใครๆ ก็สามารถทำได้ เพราะแม้แต่ผู้ซึ่งมิได้ร่ำเรียนวิชากฎหมายและมีได้ประกอบวิชาชีพในทางร่างกฎหมายมาก่อนเลยในชีวิต ก็ยังแสดงความสามารถในยกร่างกฎหมายได้อย่างคล่องแคล่ว รวมทั้งยังมีความสามารถในการให้ความเห็นทางกฎหมายได้เป็นร่องเป็นฉากทางวิทยุโทรทัศน์โดยไม่ต้องเปิดตัวบทกฎหมาย คำพิพากษา หรือคำวินิจฉัยที่เกี่ยวข้องดูกันเลย

ในทางตรงข้าม หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายและให้ความเห็นทางกฎหมายโดยตรงกลับถูกมองว่าคร่ำครึบ้าง ไม่ทันสมัยบ้าง แก่ร่างกฎหมายของหน่วยงานโดยไม่มีความรู้บ้าง เพราะก่อนร่างกฎหมายเขาจ้างนักวิชาการชั้นเทพมาศึกษาวิจัยมาจนละเอียดลออแล้วในราคาหลายล้านบาท หน่วยงานนี้เหนือกว่าเทพหรืออย่างไรจึงบังอาจไปแก้ร่างกฎหมายของเขา สร้างความขุ่นเคืองให้แก่นักวิจัยและหน่วยงานผู้ว่าจ้างเป็นยิ่งนัก/หลายสำนักจึงเสนอให้ “ยกเครื่อง” หน่วยงานที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายและให้ความเห็นทางกฎหมายนี้ใหม่ โดยไล่ปรมาจารย์ด้านกฎหมายซึ่งมีวิวุฒิและประสบการณ์สูงออกให้หมด แล้วทดแทนด้วยนักวิชาการหนุ่มสาวไฟแรงบ้าง ให้ภาคประชาสังคมเข้ามาร่วมในการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของฝ่ายบริหารบ้าง บางท่านซึ่งไม่ทราบว่าจะคิดเคืองการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานนี้ในเรื่องใด ถึงกับคิดตั้งๆ ว่าสมควรยุบหน่วยงานที่ว่าซึ่งวิวัฒนาการมาจาก “กรมร่างกฎหมาย” ที่ตั้งขึ้นตามประกาศพระบรมราชโองการของล้นเกล้าฯ รัชกาลที่ ๖ ลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๔๖๖ ทั้งเสียก็มี

สิ่งที่ผู้เขียนจะนำเสนอต่อไปนี้เป็นเพียง “มุขเล็กๆ” ที่แสดงให้เห็นว่าการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายนั้นง่ายเหมือนปอกกล้วยเข้าปากจริงตาม “จินตนาการ” ของพหูสูตรทั้งหลายหรือไม่ และเรื่องที่ยกขึ้นมาให้อ่านเป็นตัวอย่างเล็กๆ นี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นมาราวๆ ๔๓ ปีแล้ว โดยเป็นการ

พิจารณาร่างกฎหมายเก่าแก่ฉบับหนึ่งที่กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้เสนอ ซึ่งกระทรวงมหาดไทยประสงค์จะควบคุมกิจการขายทอดตลาดและของใช้แล้ว เพราะมีปัญหาว่าการขายทอดตลาดในสมัยนั้นมีกรตั้ง “หน้าม้า” มาบ่นราคาประมูลให้สูงเกินจริง ส่วนการขายของใช้แล้วหรือที่ชาวสยามในสมัยนั้นเรียกติดปากว่า “ของปอเก” หรือ “ของโปเก” ก็มักเป็นการซื้อขายของที่ลักขโมยมา

ผู้เขียนขอเรียนว่าปัญหาในการตรวจพิจารณา ร่างกฎหมายนี้เริ่มตั้งแต่ชื่อพระราชบัญญัติเลยครีบบว่าจะตั้งชื่อพระราชบัญญัตินี้ว่าอย่างไรดี เพราะอย่างที่เรียนข้างต้นแล้วว่า ในขณะนั้นชาวสยามเรียกของใช้แล้วบรรดา มีว่า “ของปอเก” หรือ “ของโปเก” จนเป็นคำสามัญไปแล้ว จึงมีคำถามว่าสมควรใช้คำว่า “ของปอเก” หรือ “ของโปเก” ในการขนานนามพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่?? เพราะหลักในการขนานนามพระราชบัญญัตินี้ว่าถ้าสิ่งใดมีคำสามัญอยู่แล้วก็ใช้คำนั้นเนื่องจากเป็นที่เข้าใจกันทั่วไปในสังคมอยู่แล้ว จะได้ไม่ต้องตีความ

หากคิดเอาเองแต่เพียงง่าย ๆ ว่าคำว่า “ของปอเก” หรือ “ของโปเก” เป็นคำสามัญที่คนทั่วไปเข้าใจว่า หมายถึงของใช้แล้ว และนำมาตั้งเป็นชื่อกฎหมาย บัดนี้ เราคงมีกฎหมายชื่อ “พระราชบัญญัติควบคุมกิจการขายทอดตลาดและของโปเกฯ” ขึ้นใช้บังคับแล้ว แต่หน่วยงานที่ตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย มิได้พอใจเพียงว่าคำว่า “ของปอเก” หรือ “ของโปเก” นั้นเป็นคำสามัญที่คนทั่วไปเข้าใจ

* Brainstorm Session 9 จาก www.lawreform.go.th

^๑ กรรมการร่างกฎหมายประจำ (นักกฎหมายกฤษฎีกาทรงคุณวุฒิ) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ว่าหมายถึงสิ่งของที่ใช่แล้ว แต่สงสัยว่าคำว่า “ของปอเก” หรือ “ของโปเก” หมายถึงสิ่งของที่ใช่แล้วจริงหรือไม่ และมีที่มาที่ไปอย่างไร เรื่องที่คิดว่าง่ายจึงไม่ง่ายขึ้นมา ดังนั้นหน่วยงานที่ตรวจพิจารณาร่างกฎหมายจึงได้ขอประทานกราบทูลสมเด็จพระบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ นายกราชบัณฑิตสภา ทราบฝ่าพระบาทและขอรับประทานพระวินิจฉัย ซึ่งสมเด็จพระบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงมอบหมายให้ “พระเจนจันทรจักร” ปราชญ์ผู้เชี่ยวชาญภาษาจีน ศึกษาความหมายที่แท้จริงของคำว่า “ปอเก” หรือ “โปเก”

ต่อมา พระเจนจันทรจักรได้ทูลถวายรายงานโดยมีความ ดังนี้

“คำว่า “ปอเก” คำนี้ เป็นภาษาแต้จิ๋ว แต่เป็นภาษาสามัญ ถ้าจะแปลคำ “ปอเก” ตามศัพท์แล้ว ต้องแปลว่าประกันบ้านเรือน ตั้งแต่บริษัทรับประกันสิ่งของและบริษัทรับประกันไฟมาตั้งขึ้นในกรุงเทพฯ พวกจีนในกรุงเทพฯ ถ้าผู้ใดส่งสินค้าไปจำหน่ายที่เมืองนอก ที่ให้บริษัทรับประกันสินค้านั้น เขาเรียกการประกันสินค้านั้นว่า “ปอเก” และผู้ใดให้บริษัทประกันไฟรับประกันบ้านของเขา เขาก็แปลคำที่ว่าประกันไฟว่า “ปอเก” แต่ภาษาจีนผู้ดีใช้คำที่ว่า “ประกันไฟหรือคำว่าประกันสิ่งของส่งไปนอก” นั้น รวมเข้าในคำว่า “ป้อเฮี้ยม” คำเดียว คำว่า “ป้อเฮี้ยม” คำนี้แปลว่า “ประกันภัย”

แต่คำ ว่า “ปอเก” คำ นี้ ประชาชนสยามมักเข้าใจว่าของเก่าดังที่เรียกร้านขายของเก่าว่า “ร้านปอเก” คือร้านขายของต่างๆ ที่รับซื้อจากพวกแลกเข้าพอง ร้านชนิดนี้เรียกกันสองอย่างว่า “ร้านปอเก” อย่างหนึ่ง “ร้านเข้าพอง” อย่างหนึ่ง แต่คงเข้าใจว่าร้านของเก่าที่เขาแลกมาด้วยเข้าพองนั้นความเดียวกัน แต่คำว่า “ร้านเข้าพอง” คำนี้ พวกจีนในกรุงเทพฯ เรียกว่า “ข้าวฟ่งไฝ่ว” คำว่า “ข้าวฟ่งไฝ่ว” คำนี้ ในเมืองจีนไม่เคยได้ยินใครเรียกเพราะร้านชนิดนี้ในเมืองจีนไม่มี คำว่า “ข้าวฟ่งไฝ่ว” คำนี้เป็นสองภาษา “ข้าวฟ่ง” ภาษาหนึ่ง “ไฝ่ว” ภาษาหนึ่ง แต่คำว่า “ข้าวฟ่ง” นั้นเป็นภาษาไทยว่า “ข้าวพอง” จีนเรียกข้าวพองไม่ชัด เรียกได้แต่ว่า “ข้าวฟ่ง” หรือ “ข้าวฟ่ง” คำว่า “ไฝ่ว” คำ นี้ เป็นภาษาจีนชาวแต้จิ๋ว คำว่า “ไฝ่ว” คำนี้แปลว่าร้าน คำ ที่ว่า “ข้าวฟ่งไฝ่ว” นั้นรวมความคงแปลว่า

“ร้านข้าวพอง”

แต่คำว่า “ปอเกหรือร้านปอเก” คำนี้ ข้าพระพุทธเจ้าได้สอบถามกับนายขุนชาติเงินชาวแต้จิ๋ว ที่ตั้งร้านขายของเก่าอยู่ที่ตำบลบ้านดอกไม้เชิงสะพานสำราญราษฎร์ นายขุนผู้นี้อายุกว่า ๗๐ ปีแล้ว นายขุนได้ชี้แจงคำ ว่า “ร้านปอเก” คำนี้เป็นชื่อร้านของนายเจ้า ตั้งแต่ นายเจ้าตั้งร้านปอเก นั้นมาจนบัดนี้ ประมาณ ๕๐ ปี แล้ว คือเมื่อนายขุนแรกมาจากเมืองจีน นายขุนได้เอาข้าวพองไปเทียวแลกเครื่องทองเหลือง ทองแดง และเครื่องเหล็กที่ชำรุดตามชาวบ้านมาขายให้นายอีกเสมอ ในขณะนั้นมีจีนคนหนึ่งชื่อนายเจ้าตั้งร้านขึ้นที่ตรอกวัดโคกธารหนึ่ง รับซื้อสิ่งของต่างๆ จากพวกแลกเข้าพอง นายเจ้าใช้ชื่อในการซื้อขายสิ่งของเหล่านั้นว่า “ปอเก” นายเจ้าคงจะแปลคำ “ปอเก” คำนี้ว่า “ประกัน” เห็นจะหมายความว่าของที่ซื้อขายนั้นว่าไม่ใช่ของโจรผู้ร้าย สมัยนั้นเขาจึงเรียกร้านนายเจ้าว่า “ร้านปอเก” นายเจ้าตั้งร้านอยู่ที่นั่นไม่ช้านานเท่าใดก็ต้องโทษ ขณะ

นายเจ้าต้องโทษ ร้านปอเกร้านนั้นก็เลิกหรือล้มเสียในคราวนั้น แต่คำที่ว่า “ร้านปอเก” คำนี้เลยไปเป็นชื่อของร้านทั้งหลายซึ่งรับซื้อของจากพวกแลกเข้าพองเพราะคนทั้งหลายเห็นร้านขายของที่รับซื้อจากพวกแลกเข้าพองตั้งขึ้น ณ ที่ใด ๆ เขาก็เรียกร้านนั้น ๆ ว่า “ร้านปอเก” โดยมากสืบมาจนถึงบัดนี้

สรุปว่า “ปอเก” หรือ “โปเก” นั้นจริงๆ ต้องแปลว่า ประกันบ้านเรือน หากหน่วยงานที่ตรวจพิจารณาร่างกฎหมายในขณะนั้นนำคำว่า “ปอเก” หรือ “โปเก” มาตั้งเป็นชื่อกฎหมายกิจการที่ถูกควบคุมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมกิจการขายทอดตลาดและของไปเกฯ

จึงต้องได้แก่การขายทอดตลาดหนึ่งและการประกันภัย
หนึ่ง อันเป็นคนละเรื่องกับวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของ
กฎหมายที่ต้องการควบคุมกิจการขายทอดตลาดกับ
กิจการขายของใช้แล้ว

นี่แค่ชื่อพระราชบัญญัตินะครับ ยังต้องศึกษากัน
ขนาดนี้ที่เดี๋ยวกว่าจะได้ชื่อที่ถูกต้อง ง่ายไหมครับนี้? การ
ศึกษาที่ว่านี้ต้องใช้เวลานานครับ จะว่าไปถ้าลองค้นความ
เป็นมาของคำว่า “ปอเก” หรือ “โปเก” จาก Search engine
ดัง ๆ ในปัจจุบันก็คงไม่ได้ข้อมูลขนาดนี้หรอกครับ
ต้องกราบขอพระคุณในความกรุณาและอุตสาหะของ
พระเจนจันทรอักษรที่ได้ทำ In-depth interview ให้อภัย คน
โบราณนี้เวลาท่านศึกษาเรื่องอะไรที่ท่านทำจริงจังนะครับ
ไม่ใช่สนุกเอาเผากินแค่ไปลอกคำอธิบายของต่างชาติแล้ว
แปลตาม Dictionary อังกฤษ-ไทย ของท่านอาจารย์ต่าง ๆ
ที่พิมพ์ขายกันอยู่ในท้องตลาดหรือไม่ก็จาก Talkingdic
เท่านั้น ซึ่งปัจจุบันก็ยังคงมีผู้เสนอร่างพระราชบัญญัติที่
มีชื่อซึ่งไม่อาจเข้าใจได้หลายฉบับอยู่ เช่น ร่างพระราช
บัญญัติมาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติมรดกทางวัฒนธรรมที่จับต้อง
ไม่ได้ พ.ศ. เป็นต้น

ที่จะยกมาเป็นตัวอย่างเรื่องหนึ่งก็คือการตรวจ
พิจารณาตัวบทของร่างกฎหมายว่ามีความยากเย็นอย่างไร
ซึ่งผู้เขียนก็นำมาจากร่างพระราชบัญญัติควบคุมกิจการ
ขายทอดตลาดและของใช้แล้ว พุทธศักราช ๒๕๗๒ อีกนั้น
แหละครับ โดยความที่ปรากฏต่อไปนี้เป็นรายงานการ
ตรวจพิจารณาของท่านเลขานุการเจ้าของเรื่อง ภาษาที่ใช้
จึงเกินกำหนดหนึ่งนะครับ

“บันทึก

ข้อ ๑ มีปัญหาเรื่องโปลิศี

ก. ควบคุมการขายทอดตลาด มีตัวอย่างที่
ประเทศอื่นเขาทำกันอยู่บ้าง มีเหตุผลว่าควรทำตามที
มหาดไทยชี้แจง และการควบคุมพอจะทำได้เป็นผลดี
ส่วนเรื่องขายของที่ใช้แล้ว มีตัวอย่างอยู่บ้างในกฎหมาย
ฝรั่งเศส แต่เหตุผลที่มหาดไทยอ้างโน้มนำไปในทางช่วย
เจ้าพนักงาน คล้ายเรื่องการอาชีพทางตั้งที่พักรวมมีข้อ
คัดค้านหลายประการทำนองเดียวกัน การควบคุมก็อาจจะ
ไม่ได้ผลดี ความเดือดร้อนจะมีมากกว่าประโยชน์ที่จะได้

ข. วิธีควบคุมจะทำตามแบบอย่างโรงรับ
จำนำหรือพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าฯ หรือเรื่อง
ที่พักโรงแรมทางใดทางหนึ่งก็ควรเทียบเคียงตามนั้นมีทาง
จะจัดเป็นพวก ๆ ได้ จะเอาอย่างกฎหมายฝรั่งเศสก็ดี
เหมือนกันแต่ควรแยกเป็น ๒ ลักษณะ

ค. การขายทอดตลาด ให้รวมทั้งสิ่งหามิทรัพย์
และสิ่งหามิทรัพย์ก็ได้ กฎหมายอังกฤษแยกกันมี Acts
สองฉบับ แต่การขายของที่ใช้แล้ว เข้าใจว่าต้องการ
บังคับเฉพาะเรื่องสิ่งหามิทรัพย์เท่านั้น

ข้อ ๒ กิจการขายทอดตลาดกับกิจการขายของที่ใช้
แล้วมีสภาพและลักษณะผิดแผกกันอยู่มาก ไม่ควรรวม
อยู่ในพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน ในประเทศฝรั่งเศสมี
กฎหมายบังคับต่างกัน

อนึ่ง ถ้าไม่มี Definition ความเดือดร้อนจะเกิด
ได้ไม่สิ้นสุดและกฎหมายนี้จำกัดการใช้สิทธิทำการอาชีพ
(Liberty, Freedom of Commerce) ควรกำหนดข้อห้าม
ข้อยกเว้นให้ชัดแจ้ง การปรับใหม่ก็เป็นโทษอาญา

ข้อ ๓ พระราชปรารภ ควรให้มีข้อความสั้น ๆ
และเขียนตามแบบที่ใช้ในเวลานี้

“พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก
พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการดำรัส
เหนือเกล้าฯ สั่งว่า

โดยที่ทรงพระราชดำริเห็นเป็นการสมควรที่จะ
กำหนดให้มีวิธีการควบคุมอาชีพทางขายทอดตลาด
สิ่งของและขายสิ่งของที่ใช้แล้วบางประการ เพื่อความสงบ
เรียบร้อยของประชาชน และคุ้มครองรักษาผลประโยชน์
ของพสกนิกรให้เป็นที่เรียบร้อยสืบไป

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราช
บัญญัติขึ้นไว้โดยบทมาตราต่อไปนี้”

ข้อ ๔ ชื่อพระราชบัญญัติควรแก้เป็นว่า “ควบคุม
การค้า เรื่อง ขายทอดตลาดสิ่งของและขายสิ่งของ
ที่ใช้แล้ว” เพราะเข้าใจว่าต้องการควบคุมเฉพาะการขาย
สิ่งหามิทรัพย์ ต่างกับเรื่องการควบคุมกิจการค้าฯ ถ้าจะ
บังคับสิ่งหามิทรัพย์ด้วย จักต้องแยกดังกล่าวในข้อ ๑ (ค)

ข้อ ๕ ในมาตรา ๓ ควรให้มี Definition หรือมี
เช่นนั้นก็ควรให้มี Description ว่าอะไรต้องการควบคุม
อะไรยอมให้ยกเว้น ถ้าไม่มีกำหนดไว้ในกฎหมายราษฎร

หรือศาลไม่มีโอกาสทราบได้

อันที่จริงควรแยกเรื่องขายทอดตลาดเป็นส่วนหนึ่งบังคับปนกันไม่เหมาะ เพราะฐานะของบุคคลสองจำพวกต่างกัน Business callings ก็ต่างกันมาก

คำว่า “หาเลี้ยงชีพ” ตามรูปศัพท์สามัญแปลว่าทำการหากินถ้าจะให้เป็นการอาชีพโดยปกติ มีตัวอย่างในประมวลแพ่งฯ มาตรา ๖๐๘, ๗๖๐, ๘๙๓ ใช้คำว่าทางค้าปกติ” ซึ่งตรงกับภาษาอังกฤษว่า Business

ปัญหาการร่าง (Redaction) มีว่าควรเอาวรรค ๒ ไปไว้ข้างท้ายพระราชบัญญัติเป็นบทเฉพาะกาล และในวรรค ๑ นั้น ควรเขียนให้ชัดว่าทำการเช่นนี้เป็นอาชีพต้องได้รับอนุญาต ฯลฯ

ข้อ ๖ มาตรา ๔ ใครเป็นเจ้าของที่ และมีอำนาจเด็ดขาดเป็นอย่างไร ถ้าปฏิเสธก็ดี หรือสั่งถอนก็ดี ใครจะเป็นผู้ชี้ขาด สงสัยว่า Discretion power จะมากเกินไป

ข้อ ๗ มาตรา ๕ วรรค ๑ กับวรรค ๒ ควรให้เหมือนกันเว้นแต่เรื่องกำหนดวันขาย

ในวรรค ๒ ร้านขายของชนิดนี้ เรียกกันว่าร้านไปรษณีย์กระจุกกระจิก ร้านตู้ทองขายของมีค่า ที่วางขายตามข้างถนนก็มีเที่ยวเร่ขายก็มี ขายของเบ็ดเตล็ดร้อยแปด บางพวกก็ขายเฉพาะบางสิ่งบางอย่าง ร้าน Curio^๖ รวมในจำพวกนี้ด้วย จะต้องการบังคับจำพวกไหนแน่ และพวกเหล่านี้จะบังคับให้จัดบัญชีทุกอย่างออกจะมากเกินไป ถ้าในร้านหนึ่งๆ มีทั้งของยังไม่ใช้กับของใช้แล้วปนกันจะทำอย่างไร

ข้อ ๘ มาตรา ๖ เป็นเรื่อง Sanction นอกจากเรียกใบอนุญาตคืน จะเป็นผิดฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานได้หรือไม่ ถ้าสั่งให้คืนแล้วจะร้องเรียนอุทธรณ์ต่อไปได้อย่างไรหรือไม่

ข้อ ๙ มาตรา ๗ ไม่มีโทษจำขัง ถ้าไม่เสียค่าปรับ จะต้องจัดการตามมาตรา ๑๘ กฎหมายลักษณะอาชญา

ข้อ ๑๐ มาตรา ๘ ค่าธรรมเนียม ๕๐ บาทที่แล้ว สำหรับการขายทอดตลาด แต่แพงไปสำหรับการขายสิ่งของที่ใช้แล้วที่เป็นของไม่มีราคาอะไร และอาจน้อยไปสำหรับ Curio ร้านขายของเก่า

เรื่องใบอนุญาต ควรให้ต่ออายุได้ ไม่จำเป็นต้อง

ขออนุญาตใหม่

ข้อ ๑๑ ความในพระราชบัญญัติกับในกฎเสนาบดีมุ่งหมายบังคับจะเพาะที่ตั้งร้านขายเป็นที่แน่นอน ไม่ใช่แผงลอยหรือเร่ขาย

กฎเสนาบดีข้อ ๕ อาจขัดกับมาตรา ๔ แม่บทเวลาขออนุญาตต้องพิจารณาตามมาตรา ๔ เวลาัยจะจะต้องทำตามนั้น

กฎเสนาบดีข้อ ๗ ขัดแม่บท พระราชบัญญัติไม่ได้บอกไว้ว่าบุคคลพวกนี้เป็นเจ้าหน้าที่มาตรา ๘ ไม่เกี่ยวกับการกำหนดให้ใครเป็นผู้มีอำนาจออกหรือถอนใบอนุญาต

ร่างพระราชบัญญัติการพะนั้น (ใหม่) มีตัวบทให้เสนาบดีมีอำนาจตั้งเจ้าพนักงานผู้ออกใบอนุญาตถ้าจะแก้ควรแก้ตามแบบนี้ เดิมความในร่างพระราชบัญญัติมาตรา ๙ ควรให้มีการจดทะเบียน มีสมุดทะเบียน ฯลฯ

ข้อ ๑๒ ในบันทึกของมหาดไทย

๑) ระเบียบการในกรุงปารีส ไม่มี Authority ไม่ทราบว่ามีกฎหมายบังคับหรือ “คณะผู้ขายทอดตลาด” อะไร (Daloz vol. II page 660 et s.) ผู้ทำการขายทอดตลาดต้องได้รับการแต่งตั้งจาก Chef de l’Etat เป็น Officiers Ministeriels ต้องสาบาลตัวและวางเงินประกัน

๒) Corpus Juris 6 ไม่ทราบว่าเป็น .Ref. เรื่องอะไรค้นหาไม่ได้ความ

๓) Auctioneers Act 1845 มาตรา ๙ ยกเลิกแล้ว มาตรา ๘ ก็ไม่ตรงกับที่อ้างมา (Chitty vol. I page 634. et. s.)

อนึ่ง Ref. ที่อ้างมาเป็นเรื่องขายทอดตลาด ไม่ใช่เรื่องขายของที่ใช้แล้ว (Daloz vol. VII page 149 et s.)”

เห็นไหมครับว่าการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายยากเย็นแค่ไหน ในเรื่องนี้แม้กระทรวงมหาดไทยอ้างว่าได้ศึกษากฎหมายต่างประเทศมาแล้ว แต่พอเลขานุการท่านตรวจซ้ำก็พบว่าไม่ถูกต้องหลายประการ นี่เป็นเพียงตัวอย่างหนึ่งที่แสดงให้เห็นว่าเหตุใดหน่วยงานที่รับผิดชอบการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายจึงถือเป็นหลักปฏิบัติมาโดยตลอดว่าต้องตรวจข้อเสนองานวิชาการประกอบร่างกฎหมาย “โดยละเอียด” ด้วยเสมอ อย่าไปเชื่อว่านักวิจัยชั้นเขียนทั้งหลายทำมานั้นถูกต้องเสมอ

นอกจากนี้ หากพิจารณารับบันทึกของเลขานุการ

^๖ Something unusual — perhaps worthy of collecting — ผู้เขียน

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมกิจการขายทอดตลาดและ
ของใช้แล้ว พุทธศักราช ๒๕๗๒ ที่ท่านได้กรุณาตั้งข้อ
สังเกตไว้ในข้อ ๑, ๒, ๔, และ ๕-๑๐ ว่าร่างพระราช
บัญญัตินี้มีประเด็นที่ต้องพิจารณาปรับปรุงทั้งในด้าน
นโยบายและเนื้อหาสาระของกฎหมายหลายประการ ท่าน
ลองคิดดูสิครับว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับผู้บังคับใช้และผู้ปฏิบัติ
ตามกฎหมายหากหน่วยงานที่รับผิดชอบการตรวจ
พิจารณาร่างกฎหมายทำเพียงตรวจคำถูกผิด การใช้วรรคตอน
หรือการใช้คำ “กับ” “แก่” “แต่” “ต่อ” “และ” “หรือ”
ตามที่คนทั่วไปมีความเข้าใจหรือประสงค์ให้เป็นเช่นนั้น!!!
ที่ยกขึ้นมานี้เป็นเพียงตัวอย่างเล็กๆ น้อยๆ ที่อาจแสดงให้เห็น
ได้ว่าการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายมิได้ “ง่าย”
อย่างที่คิด แต่เป็นเรื่องละเอียดอ่อน เป็นทั้งศาสตร์และ
ทั้งศิลป์ ไม่ใช่ใครๆ ก็ทำได้ แม้ผู้ที่ทำงานในหน่วยงาน
ที่รับผิดชอบการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายเองก็มีใช่
เข้าทำงานปุ๊บจะทำได้ปั๊บ แต่ต้องผ่านการปฏิบัติงานเพื่อ
ฝึกฝนตนเองและเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาที่จะทำงานได้แบบ
ปล่อยเดี่ยวก็ต้องใช้เวลาหลายปี ดังนั้น แม้ข้อเสนอแนะ

เกี่ยวกับการ “ยกเครื่อง” หน่วยงานที่รับผิดชอบการตรวจ
พิจารณาร่างกฎหมายจะเป็นเรื่องดี แต่ก็ต้องพิจารณากัน
อย่างมีเหตุผลและรอบคอบ คงไม่ใช่เพียงเรื่องของวิวุฒิ
หรือความต้องการให้ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการ
ตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของฝ่ายบริหารเท่านั้น

เอ๊ะ! เขียนมาจนใกล้จบแล้วผู้เขียนยังไม่รู้เลยว่า
ผู้เสนอให้มีการ “ยกเครื่อง” หรือ “ยุบเลิก” หน่วยงานที่
รับผิดชอบการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายนั้นเคยศึกษา
กระบวนการจัดทำและตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของ
ฝ่ายบริหารและอำนาจหน้าที่หน่วยงานที่รับผิดชอบการ
ตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของฝ่ายบริหารของต่าง
ประเทศโดยละเอียดแล้วหรือไม่ ว่าเหมือนหรือต่างกับ
ของไทยอย่างไร และได้ศึกษาแนวทางการพัฒนา
ประสิทธิภาพหน่วยงานที่รับผิดชอบการตรวจพิจารณาร่าง
กฎหมายของต่างประเทศด้วยหรือเปล่า? หรือหากศึกษาแล้ว
ผู้เสนอได้นำมาพิจารณาประกอบการจัดทำข้อเสนอ
ที่ตรงไหน?

ถ้าใครทราบช่วยบอกผู้เขียนด้วยนะครับ... ☺

การใช้ถ้อยคำกฎหมาย

ในการร่างกฎหมายหรือตรวจพิจารณาร่างกฎหมาย มักเกิดปัญหาเรื่องการใช้ถ้อยคำในเนื้อหาของบทบัญญัติของกฎหมายอยู่เสมอ เนื่องจากผู้ที่เกี่ยวข้องมีทั้งผู้ที่มีความรู้ทางด้านกฎหมายและผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาอื่นที่ไม่คุ้นเคยกับภาษากฎหมาย ความเข้าใจที่ไม่ตรงกันในเรื่องนี้จึงมักทำให้การดำเนินการดังกล่าวล่าช้าหรือทำให้กลไกที่กำหนดในกฎหมายไม่ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนั้น การวิเคราะห์ถ้อยคำทางกฎหมายจึงเป็นเรื่องที่สำคัญเรื่องหนึ่ง จึงนำกรณีเกี่ยวกับถ้อยคำที่มีปัญหาเกี่ยวกับการร่างกฎหมายในทางปฏิบัติ ซึ่งสามารถหาข้อยุติสำหรับแนวทางการใช้เป็นที่น่าเชื่อถือมาเสนอในกฤษฎีกาสารณฉบับนี้

การกำหนดบทบัญญัติอนุโลมโทษ

ความเป็นมา

ปัญหาการกำหนดบทบัญญัติอนุโลมโทษเกิดขึ้นเนื่องจากบทบัญญัติของกฎหมายหลาย ๆ ฉบับมักมีการเขียนบทบัญญัติให้นำบทบัญญัติของกฎหมายอีกฉบับหนึ่ง รวมทั้งกรณีของบทบัญญัติเรื่องความผิดและบทลงโทษด้วย มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งการกำหนดบทบัญญัติอนุโลมโทษให้นำโทษ ในกฎหมายอีกฉบับหนึ่งมาใช้ด้วยนั้นต้องเขียนได้อย่างชัดเจน มิฉะนั้นอาจทำให้บทบัญญัติของกฎหมาย ที่กำหนดอนุโลมโทษฉบับนั้นไม่มีผลใช้บังคับได้

ตัวอย่างเช่น

- พระราชบัญญัติเครื่องสำอาง พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๓๗ให้นำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค ในส่วนที่เกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค ในด้านการโฆษณามาใช้บังคับแก่การโฆษณาเครื่องสำอางโดยอนุโลม โดยให้ถือว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐมนตรีและให้ถือว่าอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณาเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ”

บทบัญญัติดังกล่าวมีความไม่ชัดเจนว่าความผิดและโทษตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคจะตามมาใช้บังคับด้วยหรือไม่ จึงจะเป็นปัญหาต่อไปว่า หากมีบุคคลกระทำการใดที่เป็นการฝ่าฝืนเกี่ยวกับการโฆษณาเครื่องสำอาง ซึ่งการกระทำในลักษณะดังกล่าวกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภคบัญญัติให้เป็นความผิดและต้องรับโทษ เช่น การฝ่าฝืนคำสั่งของคณะกรรมการว่าด้วยการโฆษณา ถือว่าบุคคลนั้นมีความผิดและต้องรับโทษ โดยนำบทบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค มาใช้บังคับโดยอนุโลมหรือไม่ เนื่องจากตามกฎหมายอาญามีหลักว่าบุคคลจะไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่ จะได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้

แบบการใช้

ข้อยุติของปัญหานี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมใหญ่) ได้เคยให้ความเห็นในบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ความรับผิดทางอาญาของผู้ฝ่าฝืนคำสั่งอัยตัตว์พิธีสินของธนาคารแห่งประเทศไทย (เรื่องเสร็จที่ ๒๗๑/๒๕๔๕) ไว้ดังต่อไปนี้

“การร่างกฎหมายให้นำบทบัญญัติของกฎหมายอื่นมาใช้บังคับโดยอนุโลม ถ้าเป็นการบัญญัติให้นำกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษของกฎหมายหนึ่งมาใช้บังคับแก่การกระทำในอีกกฎหมายหนึ่งด้วยแล้ว จะต้องนำมาใช้ด้วยความระมัดระวังและต้องตีความการนำมาใช้โดยเคร่งครัด การนำบทกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษมาใช้บังคับโดยอนุโลมต้องอยู่ภายใต้หลักกฎหมายตามมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญฯ และมาตรา ๒ แห่งประมวลกฎหมายอาญา เช่นกัน กล่าวคือ ต้องมีการบัญญัติไว้โดยชัดแจ้งว่าให้นำบทกำหนดความผิดอาญาและบทกำหนดโทษของกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องนั้นมาใช้บังคับแก่การนั้น เพราะบุคคลจะไม่ต้องรับโทษอาญา เว้นแต่จะได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้อยู่ในเวลาที่กระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ หากไม่มีการบัญญัติเรื่องบทกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษว่าให้นำมาใช้บังคับโดยชัดแจ้งแล้ว ผู้กระทำการตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นความผิด ย่อมไม่อาจทราบได้ว่าเมื่อตนกระทำการดังกล่าวแล้วจะเป็นความผิดและจะต้องได้รับโทษอาญา และก็จะมิมีผลเสมือนว่ากฎหมายนั้นมีได้บัญญัติบทกำหนดความผิดและบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำดังกล่าวไว้เป็นการเฉพาะแต่อย่างใด”

ตัวอย่างกฎหมาย

กฎหมายที่กำหนดบทบัญญัติอนุโลมโทษอย่างชัดเจน ที่นำมาพิจารณาเป็นตัวอย่างได้ คือ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

“มาตรา ๔๙ ในการออกหุ้นกู้ลักษณะอื่นนอกจากหุ้นกู้มีประกัน หากผู้ออกหุ้นกู้ประสงค์จะจัดให้มีผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ ผู้ออกหุ้นกู้ต้องแสดงความจำนงในขณะที่ขออนุญาตออกหุ้นกู้และให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับกับการขออนุญาต การทำข้อกำหนดและสัญญาแต่งตั้งผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ อำนาจหน้าที่ของผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ และการฟ้องร้องบังคับคดีกับผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้โดยอนุโลม

ฯลฯ

ฯลฯ

มาตรา ๒๓๗ ให้นำบทบัญญัติตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้าในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการ การควบคุม การเลิก และบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในส่วนนี้ ทั้งนี้ให้ใช้คำว่า “คณะกรรมการ ก.ล.ต.” แทนคำว่า “รัฐมนตรี” คำว่า “สำนักงาน” แทนคำว่า “นายทะเบียน” คำว่า “สมาคมที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหลักทรัพย์” แทนคำว่า “สมาคมการค้า” และให้อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสมาคมการค้าเป็นอำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้” ๕

ที่มา : จากคู่มือแบบการร่างกฎหมาย Legislative Drafting Manual สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

จากการประชุมเชิงปฏิบัติการสู่การ ทำความเข้าใจกับ CEDAW

นางสาววรสสมันน สุภาโส*

สืบเนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยสำนักกฎหมายต่างประเทศ และ UN Women ได้ร่วมกันจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพิจารณาและตรวจสอบกฎหมายที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนของสตรี (Regional Workshop on CEDAW Based Legal Reviews) ในระหว่างวันที่ ๒๐-๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ โรงแรมรอยัล ปริ้นเซส หลานหลวง โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ จำนวน ๗ ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว ฟิลิปปินส์ เวียดนาม ติมอร์-เลสเต และไทย นั้น การประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าวได้ประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี จึงขอเสนอข้อมูลที่น่าสนใจของอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (The Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women (CEDAW) และบทบาทของประเทศไทยในการดำเนินการต่ออนุสัญญาฯ

๑. ความเป็นมาของอนุสัญญา

การให้ความเท่าเทียมกันของสิทธิสำหรับสตรีในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความ เป็นพลเมืองนั้น ถือว่าเป็นหลักขั้นพื้นฐานขององค์การสหประชาชาติ ดังเห็นได้จากคำปรารภของกฎบัตรสหประชาชาติ (Charter of the United Nations) ที่กล่าวไว้ว่า "...จะยืนยันความเชื่อมั่นในสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ในเกียรติศักดิ์ และคุณค่าของมนุษย์บุคคลและในสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุรุษและสตรี..." และหากสังเกตจาก

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Universal Declaration of Human Rights) กติกานานาชาติ (The International Conventions on Human Rights) และอนุสัญญาระหว่างประเทศที่ออกภายใต้การสนับสนุนของสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษที่ส่งเสริมความเสมอภาคแห่งสิทธิบุรุษและสตรี (The specialized agencies promoting equality of rights of men and women) ก็พบว่าได้มีการยืนยันและส่งเสริมความเสมอภาคแห่งสิทธิของบุรุษและสตรี และเน้นย้ำเรื่องการขจัดการเลือกปฏิบัติที่เกิดจากความแตกต่างทางเพศ

แต่อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีเครื่องมือเหล่านี้ เพื่อเป็นหลักประกันความเสมอภาคแห่งสิทธิของบุรุษและสตรีแล้ว ความกังวลว่าการเลือกปฏิบัติต่อสตรีอย่างรุนแรง จะยังคงอยู่ จึงได้มีการจัดทำอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ (Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination Against Women (CEDAW)) ขึ้นโดยองค์การสหประชาชาติและได้รับการรับรองจากที่ประชุมสมัชชาแห่งสหประชาชาติ สมัยที่ ๓๔ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๒๒ นับจากนั้น จนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ ประเทศต่างๆ ให้สัตยาบัน (ratification) และภาคยานุวัติ (accession) อนุสัญญานี้แล้ว ๑๘๗ ประเทศ^๒ (ณ วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕) ซึ่งถือเป็นร้อยละ ๙๐ ของจำนวนประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติ แต่อย่างไรก็ดี ถึงแม้ว่าอนุสัญญาดังกล่าว จะเป็นอนุสัญญาที่มีการให้สัตยาบันมากเป็นอันดับ ๒ ของโลก

* นักกฎหมายกฤษฎีกาปฏิบัติการ สำนักกฎหมายต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๒ รายละเอียดเพิ่มเติมโปรดดู http://treaties.un.org/Pages/ViewDetails.aspx?src=TREATY&mtdsg_no=IV-8 &chapter=4&lang=en

แต่ยังเป็นอนุสัญญาที่มีการตั้งข้อสงวนมากกว่าอนุสัญญาด้านสิทธิมนุษยชนอื่นๆ และมีประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติถึง ๗ ประเทศ^๓ ซึ่งรวมถึงประเทศสหรัฐอเมริกาที่ยังไม่ได้ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติอนุสัญญานี้

๒. สาระสำคัญ

อนุสัญญานี้มีบทบัญญัติรวม ๓๐ ข้อ เพื่อให้รัฐภาคีหรือประเทศสมาชิกใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและมาตรการดำเนินงานด้านนิติบัญญัติ ด้านตุลาการ และด้านบริหาร หรือมาตรการอื่นๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการเลือกปฏิบัติทั้งหมดต่อสตรี และให้หลักประกันว่าสตรีจะต้องได้รับสิทธิประโยชน์และโอกาสต่างๆ จากรัฐบนพื้นฐานของความเสมอภาคกับบุรุษ โดยที่ข้อบทที่ ๑-๑๖ เป็นการระบุมมาตรการในการดำเนินการเพื่อจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในด้านต่างๆ ส่วนข้อบทที่ ๑๗-๓๐ เป็นการกำหนดขั้นตอนและกลไกในการติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญา

สาระสำคัญของอนุสัญญามีดังนี้^๔

๒.๑ กำหนดคำจำกัดความของคำว่า “การเลือกปฏิบัติต่อสตรี” (discrimination against women) หมายถึงการแบ่งแยก (distinction) การกีดกัน (exclusion) หรือการจำกัด (restriction) ใดๆ เพราะเหตุแห่งเพศ ซึ่งมีผลหรือความมุ่งประสงค์ที่จะทำลายหรือทำให้เสื่อมเสียการยอมรับ การได้อุปโภคหรือใช้สิทธิโดยสตรีโดยไม่เลือกสถานภาพด้านการสมรส บนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรีในด้านสิทธิมนุษยชน และเสรีภาพขั้นพื้นฐานในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม พลเมือง หรือด้านอื่นๆ (ข้อ ๑)

๒.๒ กำหนดให้รัฐภาคีใช้มาตรการที่เหมาะสมทั้งปวง รวมทั้งการออกกฎหมาย เพื่อประกันพัฒนาการและความก้าวหน้าอย่างเต็มที่ของสตรี และเพื่อประกันให้สตรีได้ใช้สิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานโดยเสมอภาคกับบุรุษ (ข้อ ๓)

๒.๓ กำหนดสิทธิขั้นพื้นฐานของสตรีที่จะมีส่วนร่วมทางการเมือง การออกเสียงเลือกตั้งและลงประชามติ การเข้าร่วมในการวางนโยบายของรัฐบาลและดำเนินการ

ตามนโยบายนั้น และในการรับตำแหน่งราชการและปฏิบัติหน้าที่ราชการในทุกๆ ระดับของรัฐบาล (ข้อ ๗)

๒.๔ กำหนดให้สตรีมีสิทธิอันเสมอภาคกับบุรุษในโอกาสที่จะเป็นผู้แทนรัฐบาลของตนในระดับระหว่างประเทศ และเข้าร่วมในงานขององค์การระหว่างประเทศ (ข้อ ๘)

๒.๕ กำหนดให้สตรีมีสิทธิอันเสมอภาคกับบุรุษในการได้มาซึ่งการเปลี่ยนแปลงหรือคงไว้ซึ่งสัญชาติของตนซึ่งเกิดจากการสมรสกับชาวต่างชาติ และสิทธิอันเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษเกี่ยวกับสัญชาติของบุตรของตน (ข้อ ๙)

๒.๖ กำหนดให้สตรีมีสิทธิที่จะไม่ถูกเลือกปฏิบัติในการศึกษา (ข้อ ๑๐) การจ้างงาน (ข้อ ๑๑) โอกาสได้รับการบริการในการรักษาสุขภาพ (ข้อบทที่ ๑๒) ตลอดจนกิจกรรมต่างๆ ทางเศรษฐกิจและสังคม (ข้อ ๑๓)

๒.๗ กำหนดสิทธิที่จะไม่ถูกเลือกปฏิบัติในกรณีของสตรีในชนบท ซึ่งเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการช่วยค้าจุนจวนครอบครัวด้านเศรษฐกิจ และในกิจกรรมต่างๆ ที่ไม่ได้รับการตีราคาและไม่มีผลตอบแทนเป็นตัวเงิน การวางแผนและนโยบายต่างๆ ควรคำนึงถึงสตรีเหล่านี้ให้มากขึ้น (ข้อ ๑๔)

๒.๘ กำหนดให้มีความเสมอภาคของสตรีและบุรุษทางกฎหมาย เช่นความสามารถทางกฎหมายตามกฎหมายแพ่ง การทำสัญญา จัดการทรัพย์สิน ในกระบวนการทางศาล และการชำระความ ตลอดจนการเคลื่อนย้ายของบุคคลและเสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่และภูมิลำเนา (ข้อ ๑๕)

๒.๙ กำหนดให้มีการจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในเรื่องทั้งปวงที่เกี่ยวกับการสมรสและความสัมพันธ์ทางครอบครัว โดยเฉพาะอย่างยิ่งบนพื้นฐานของความเสมอภาคของบุรุษและสตรี (ข้อ ๑๖)

๒.๑๐ กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการบริหารจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี พันธกรณีในการจัดทำรายงานของรัฐภาคี การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ และการมีส่วนร่วมของทบวงชำนาญพิเศษที่เกี่ยวข้อง (ข้อ ๑๗-๒๒)

๒.๑๑ กำหนดมิให้ตีความข้อบทของอนุสัญญาไป

^๓ ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาติที่ยังไม่ได้ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติ ๗ ประเทศ ได้แก่ Iran, Palau, Tonga, Somalia, Sudan, South Sudan และ USA

^๔ รายละเอียดเพิ่มเติมโปรดดู <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/text/econvention.htm>

ในทางที่จะขัดต่อกฎหมายภายในซึ่งมีมาตรฐานดีกว่าที่กำหนดไว้ในอนุสัญญาและกฎหมายระหว่างประเทศที่มีอยู่ การนำพันธกรณีไปปฏิบัติในระดับประเทศ การเปิดให้ลงนามและกระบวนการเข้าเป็นภาคีของอนุสัญญา การแก้ไขอนุสัญญา เงื่อนไขการมีผลบังคับใช้ของอนุสัญญา การตั้งข้อสงวน การขัดแย้งในการตีความระหว่างรัฐภาคี (ข้อ ๒๓)

๓. คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี (The Committee on the Elimination of Discrimination Against Women)

ในภาค ๕ ของอนุสัญญา ได้บัญญัติถึงการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรี (The Committee on the Elimination of Discrimination Against Women) ซึ่งได้จัดตั้งในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ (ค.ศ. ๑๙๘๒) คณะกรรมการ มีหน้าที่ติดตามการปฏิบัติตามอนุสัญญา ของบรรดารัฐภาคี โดยมีขั้นตอนและกลไกการติดตามดังที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๗-๒๒

คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีจะประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญที่มีคุณธรรมและความสามารถสูงในสาขาที่ครอบคลุมตามอนุสัญญานี้ จำนวน ๑๘ คน ในเวลาที่อนุสัญญา เริ่มมีผลบังคับใช้ และประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ๒๓ คนหลังจากการสัตยาบันหรือการภาคยานุวัติอนุสัญญานี้โดยรัฐภาคี ๓๕ รัฐภาคีผู้เชี่ยวชาญจะได้รับเลือกตั้งโดยรัฐภาคีจากบรรดาคนชาติของตน และจะปฏิบัติตามความสามารถของแต่ละคนโดยพิจารณาถึงการกระจายตามเขตภูมิศาสตร์และการตั้งผู้แทนตามอารยธรรมที่แตกต่างกันในแต่ละรูปแบบ ตลอดจนความแตกต่างตามระบบกฎหมาย กรรมการจะได้รับเลือกตั้งมาคราวละ ๔ ปี แต่วาระดำรงตำแหน่งของสมาชิก ๔ คนที่ได้รับเลือกตั้งในการเลือกตั้งครั้งแรกจะสิ้นสุดหลังจากครบ ๒ ปี (ข้อ ๑๗)

คณะกรรมการจะประชุมกันเป็นระยะเวลาไม่เกินสองสัปดาห์ทุกปี เพื่อพิจารณารายงานประเทศที่รัฐภาคีจะต้องเสนออย่างน้อยทุกๆ ๔ ปี (ข้อ ๒๐) โดยรัฐภาคีจะต้องชี้แจงถึงมาตรการด้านนิติบัญญัติ ตุลาการ บริหาร หรืออื่นๆ ซึ่งรัฐภาคีเหล่านั้นได้นำมาใช้เพื่อปฏิบัติงาน

ตามอนุสัญญาฯ สมาชิกของคณะกรรมการก็จะหารือกับผู้แทนของรัฐภาคีเกี่ยวกับเนื้อหาของรายงานนั้น และแสวงหาแนวทางปฏิบัติใหม่ๆ ต่อไปอีกตามความเหมาะสมของสถานการณ์ในแต่ละประเทศ (ข้อ ๑๙)

นอกจากนี้ คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีจะต้องรายงานต่อสมัชชาของสหประชาชาติโดยผ่านทางคณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคมเป็นประจำทุกปี ว่าด้วยกิจกรรมของคณะกรรมการ และอาจทำข้อเสนอแนะและข้อแนะนำทั่วไป โดยยึดการตรวจสอบรายงานและข้อสนเทศซึ่งได้รับจากรัฐภาคีเป็นมูลฐาน (ข้อ ๒๑)

๔. บทบาทของประเทศไทยต่ออนุสัญญาฯ

๔.๑ การเป็นภาคีอนุสัญญาฯ

สำหรับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ โดยวิธีภาคยานุวัติ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๒๘ และได้ตั้งข้อสงวนเพื่อเป็นการยกเว้นไม่ผูกพันตามอนุสัญญาฯ ในบทบัญญัติดังนี้

- ๑) ข้อ ๗ : เรื่องความเสมอภาคทางการเมืองและการรับตำแหน่งทางราชการ
- ๒) ข้อ ๙ : เรื่องการถือสัญชาติของบุตรที่เกิดจากหญิงไทย
- ๓) ข้อ ๑๑ : เรื่องสิทธิและโอกาสที่จะได้รับการจ้างงานชนิดเดียวกัน
- ๔) ข้อ ๑๕ : เรื่องการทำสัญญา
- ๕) ข้อ ๑๖ : เรื่องความเสมอภาคในด้านครอบครัวและการสมรส
- ๖) ข้อ ๒๙ : เรื่องการให้อำนาจศาลโลกในการตัดสินกรณีพิพาท

การที่ประเทศไทยตั้งข้อสงวนไว้ในประเด็นที่เป็นสาระสำคัญถึง ๖ ข้อ จากจำนวน ๑๖ ข้อ ของอนุสัญญาฯ ทำให้ประเทศไทยถูกหักท้วง และเพ่งเล็งจากประเทศต่างๆ และจากองค์กรที่มีรัฐบาลในเวทีการประชุมระหว่างประเทศ โดยเห็นว่าประเทศไทยไม่มีความจริงจังต่อการส่งเสริมสถานภาพสตรี ซึ่งขัดต่อวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ต่อมาประเทศไทยได้ขอยกเลิกข้อสงวนแล้ว ๕ ข้อ ได้แก่

- ๑) ข้อ ๑๑ และ ๑๕ โดยมติดคณะรัฐมนตรี

- เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๓๓
- ๒) ข้อ ๙ โดยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๕
- ๓) ข้อ ๗ และข้อ ๑๐ โดยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๘
- ๔.๒ มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิสตรีตามกฎหมาย

โดยที่ในสภาพสังคมไทยเห็นว่าผู้หญิงยังถูกเลือกปฏิบัติด้วยเหตุเรื่องเพศอยู่มาก จึงทำให้เกิดการเรียกร้องสิทธิของเพศหญิงในหลายๆ แขนง และจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่กำหนดสิทธิหน้าที่ของเพศหญิง หรือของสังคมที่มีต่อเพศหญิง ตลอดจนการให้การคุ้มครอง ส่งเสริม และประกันสิทธิของเพศหญิงให้มากยิ่งขึ้นในทุกๆ แขนง และเครื่องมือสำคัญนั้นก็คือ “กฎหมาย”

ปัจจุบันเรื่องของสิทธิสตรีได้มีการบรรจุไว้ในกฎหมายหลายฉบับ ได้แก่ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการรับรอง

ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และความเสมอภาคของบุคคล (เป็นการยกหลักการเรื่องความเสมอภาคของบุคคลมาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐)^๕ โดยมาตรา ๓๐ ได้กล่าวโดยชัดแจ้งถึงเรื่องความเสมอภาคของบุคคลโดยไม่มีข้อจำกัดเรื่องเพศ นอกจากนี้เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญดังกล่าว ภายหลังจากที่รัฐธรรมนูญปี ๕๐ มีผลบังคับใช้ ก็ได้มีการแก้ไขบทบัญญัติในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความเสมอภาคระหว่างเพศ เพื่อให้เพศหญิงได้รับสิทธิและความคุ้มครองทางกฎหมายอย่างแท้จริง เช่น การแก้ไขพระราชบัญญัติชื้อบุคคล พุทธศักราช ๒๕๔๘ ให้ผู้หญิงที่สมรสแล้วสามารถเลือกใช้นามสกุลเดิมของตนได้^๖ การแก้ไขประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ในปี พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้บัญญัติเหตุแห่งการร้องขอให้ศาลมีคำพิพากษาให้หย่า^๗ โดยให้สิทธิที่เท่าเทียมกันระหว่างเพศชายและเพศหญิงในการฟ้องหย่า การแก้ไขประมวลกฎหมายอาญา ในปีพุทธศักราช ๒๕๕๐ โดยที่กฎหมาย

^๕ มาตรา ๔ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา ๕ ประชาชนชาวไทยไม่ว่าเหล่ากำเนิด เพศ หรือศาสนาใด ย่อมอยู่ในความคุ้มครองแห่งรัฐธรรมนูญนี้เสมอกัน

^๖ มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมเสมอภาคกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองทางกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล สถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้ มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

^๗ มาตรา ๑๒ คู่สมรสมีสิทธิใช้ชื่อสกุลของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตามที่ตกลงกัน หรือต่างฝ่ายต่างใช้ชื่อสกุลเดิมของตน การตกลงกันตามวรรคหนึ่ง จะกระทำเมื่อมีการสมรสหรือในระหว่างสมรสได้ ข้อตกลงตามวรรคหนึ่ง คู่สมรสจะตกลงเปลี่ยนแปลงภายหลังก็ได้

^๘ มาตรา ๑๕๑๖ เหตุฟ้องหย่ามีดังต่อไปนี้

(๑) สามีหรือภริยาอุปลการะเลี่ยงดูหรือยกย่องผู้อื่นฉันทริยาหรือสามี เป็นชู้หรือมีชู้ หรือร่วมประเวณีกับผู้อื่นเป็นอาจฉิน อีกฝ่ายหนึ่งฟ้องหย่าได้ ฯลฯ

ฉบับเดิมได้ใช้คำว่า “ผู้ใดข่มขืนหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภริยาของตน...” ซึ่งการเขียนในรูปแบบนี้เป็นการแสดงให้เห็นว่าเพศชายเมื่อแต่งงานแล้วมีสิทธิเหนือเพศหญิงซึ่งเป็นภรรยาตนทุกอย่าง แต่ในปัจจุบันได้มีการแก้ไขบทบัญญัติดังกล่าวให้เป็น “ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่น...”^๙ ทำให้สามีที่บังคับข่มขืนภรรยาโดยภรรยาไม่สมัครใจย่อมมีความผิดได้ แต่อย่างไรก็ดี กฎหมายบัญญัติมาตราอื่นเพื่อให้โอกาสแก่การดำรงชีวิตสมรสไว้ด้วย โดยกำหนดให้ภรรยาที่ถูกบังคับข่มขืนมีสิทธิที่จะฟ้องหย่าสามีได้^{๑๐}

นอกจากนี้ ในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พุทธศักราช ๒๕๔๑ หมวด ๓ ได้กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการใช้แรงงานหญิง ซึ่งมีสาระสำคัญเป็นการคุ้มครองการทำงานของแรงงานหญิงมิให้มีการทำงานที่มีลักษณะเป็นงานอันตราย กำหนดระยะเวลาในการทำงาน และสิทธิพิเศษที่แรงงานหญิงควรจะได้รับ

อนึ่ง กฎหมายที่กล่าวมาทั้งหมดมีความสอดคล้อง

กับหลักการอนุสัญญาแล้ว และแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้มีความพยายามในการเคารพและคุ้มครองสิทธิสตรีอย่างเต็มที่

๕. บทสรุป

หลักสำคัญของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง ส่งเสริม และประกันสิทธิมนุษยชนของปัจเจกชนนั้น คือการเคารพในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ มิใช่อภิสิทธิ์แก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเฉพาะ ดังนั้น การส่งเสริมสิทธิ ความเสมอภาคทางเพศอาจจะเป็นเพียงแค่การไม่เลือกปฏิบัติต่อปัจเจกชนด้วยเหตุแห่งเพศเท่านั้น ไม่จำเป็นต้องให้สิทธิต่อเพศหญิงมากกว่าเพศชายในบางกรณี นอกจากนี้กฎหมายเป็นเพียงเค้าโครงในการกำหนดสิทธิ ความเสมอภาค และการประกันสิทธิของเพศหญิงเท่านั้น แต่หากว่าคนในสังคมยังมีทัศนคติ ค่านิยมในทางที่เป็นลบต่อเพศหญิงแล้ว กฎหมายก็เป็นเพียงแค่กระดาษแผ่นหนึ่งที่ไม่มีความหมาย ๕

^๙ มาตรา ๒๗๖ วรรคหนึ่ง ผู้ใดข่มขืนกระทำชำเราผู้อื่นโดยขู่เข็ญด้วยประการใดๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยผู้นั้นอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้ผู้นั้นเข้าใจผิดว่าเป็นบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่แปดพันบาทถึงสี่หมื่นบาท

^{๑๐} มาตรา ๒๗๖ วรรคสี่ ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการกระทำความผิดระหว่างคู่สมรสและคู่สมรสนั้นยังประสงค์จะอยู่กันด้วยกันฉันสามีภริยา ศาลจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้เพียงใดก็ได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติแทนการลงโทษก็ได้ ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก และคู่สมรสฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ประสงค์จะอยู่กันด้วยกันฉันสามีภริยาต่อไป และประสงค์จะหย่า ให้คู่สมรสฝ่ายนั้นแจ้งให้ศาลทราบ และให้ศาลแจ้งพนักงานอัยการให้ดำเนินการฟ้องหย่าได้

กฎหมายการชุมนุมและการเดินขบวนของ สาธารณรัฐเกาหลี

นายปรณัฐ นิลประพันธ์ *

(ต่อจากฉบับที่แล้ว)

๕. การบริหารความเสี่ยงของผู้เกี่ยวข้องกับการ ชุมนุมหรือเดินขบวน

กฎหมายว่าด้วยการชุมนุมและเดินขบวนของสาธารณรัฐเกาหลีแบ่งผู้เกี่ยวข้องกับการชุมนุมหรือเดินขบวน (Stakeholders) ออกเป็น ๔ กลุ่ม (๑) ผู้จัด (๒) ผู้ช่วยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวน เพราะในการจัดการชุมนุมให้เป็นระเบียบเรียบร้อยนั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้จัดต้องมีผู้ช่วย เพราะในทางข้อเท็จจริงนั้นผู้จัดเพียงไม่กี่คนไม่สามารถจัดการชุมนุมที่ประกอบด้วยคนจำนวนมากให้เป็นระเบียบเรียบร้อยได้ (๓) ผู้ชุมนุม และ (๔) เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งมีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย และกฎหมายได้กำหนดให้ผู้เกี่ยวข้องกับการชุมนุมหรือเดินขบวนแต่ละกลุ่มร่วมกันบริหารความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการชุมนุม โดยการกำหนด “หน้าที่” ของแต่ละกลุ่มไว้อย่างชัดเจน ดังนี้

๕.๑ หน้าที่ของผู้จัด (มาตรา ๑๖)

นอกจากหน้าที่ในการแจ้งการชุมนุมหรือเดินขบวนดังกล่าวข้างต้นแล้ว มาตรา ๑๖ กำหนดหน้าที่โดยเฉพาะของผู้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวนไว้อีก ๕ ประการ ดังนี้

- (๑) ผู้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวนต้องจัดการชุมนุมหรือเดินขบวนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย
- (๒) ผู้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวนอาจมอบหมายให้บุคคลผู้มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป เป็นผู้ช่วยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการชุมนุมหรือเดินขบวน
- (๓) ในกรณีที่ผู้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวนไม่

อาจรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการชุมนุมหรือเดินขบวนได้ตาม (๑) ให้ผู้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวนประกาศเลิกการชุมนุมหรือเดินขบวน

(๔) ผู้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวนต้องไม่กระทำการดังต่อไปนี้

๑. มีหรือใช้ หรือเรียกร้องให้ผู้อื่นมีหรือใช้อาวุธ วัตถุระเบิด ดาบ ท่อนเหล็ก ท่อนไม้ ก้อนหิน หรือสิ่งอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรือทำร้ายความปลอดภัยในชีวิตหรือร่างกายของบุคคลอื่น
๒. ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นโดยใช้ความรุนแรง การข่มขู่ การทำลาย วางเพลิง

๓. กระทำการที่ขัดแย้งและไม่ปฏิบัติตามที่ตนได้แจ้งไว้ ไม่ว่าจะเป็นวัตถุประสงค์ วันเวลา สถานที่ วิธีการ

(๕) ผู้จัดการชุมนุมในพื้นที่ที่มีหลังคาคลุมหรือมีผนังล้อมรอบจะกระทำการใดๆ เพื่อดึงดูดผู้อยู่ภายนอกบริเวณรอบๆ สถานที่ชุมนุมมิได้ รวมทั้งการใช้ลำโพงหรือเครื่องขยายเสียง

๕.๒ หน้าที่ของผู้ช่วยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวน (มาตรา ๑๗)

กฎหมายว่าด้วยการชุมนุมหรือเดินขบวนของสาธารณรัฐเกาหลีถือว่าผู้ช่วยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวนมีความสำคัญรองลงมาจากผู้จัด เพราะลำพังผู้จัดเพียงไม่กี่คนไม่สามารถที่จะบริหารจัดการมวลชนจำนวนมากได้ ขณะเดียวกันการมีผู้ช่วยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวนหลายคนก็มีข้อเสียเพราะอาจไม่เชื่อฟังผู้จัดและพยายาม “นำ” การชุมนุมเสียเอง การมีผู้ช่วยจัดจึงถือเป็นปัจจัย

* กรรมการร่างกฎหมายประจำ (นักกฎหมายกฤษฎีกาทรงคุณวุฒิ) สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (๒๕๕๕)

เสี่ยงอีกประการหนึ่ง ดังนั้น นอกจากกฎหมายจะกำหนดให้ผู้จัดต้องมีผู้ช่วยแล้ว ยังกำหนดให้ต้องแจ้งชื่อของผู้ช่วย ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบด้วย และกำหนดหน้าที่ของผู้ช่วยไว้ชัดเจน ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ช่วยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวนมีหน้าที่รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของการชุมนุมหรือเดินขบวนตามแนวทางที่ผู้จัดกำหนด

(๒) ผู้ช่วยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวนต้องไม่กระทำการตามที่ห้ามมิให้ผู้จัดกระทำตามมาตรา ๑๖ (๔) ด้วยดังกล่าวไว้ในข้อ ๕.๑ (๔)

(๓) ผู้ช่วยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวนต้องสวมปลอกแขน หมวก สายคาดไหล่ หรือเสื้อคลุม ที่ง่ายต่อการแยกแยะว่าไม่ใช่ผู้ชุมนุมหรือเดินขบวน

(๔) หัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมีเขตอำนาจโดยการหารือกับผู้จัดอาจสั่งให้เพิ่มจำนวนของผู้ช่วยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวนให้เหมาะสมก็ได้

(๕) ในกรณีที่มีการสั่งเพิ่มจำนวนผู้ช่วยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวนตาม (๔) ให้ผู้จัดส่งรายชื่อผู้ช่วยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวนเพิ่มเติมต่อหัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมีเขตอำนาจก่อนเริ่มการชุมนุมหรือเดินขบวน

๕.๓ หน้าที่ของผู้ชุมนุมหรือเดินขบวน (มาตรา ๑๘)

มาตรา ๑๘ บัญญัติหน้าที่ของผู้ชุมนุมหรือผู้เดินขบวนไว้ชัดเจนดังนี้

(๑) ต้องเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้จัดหรือผู้ช่วยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย

(๒) ต้องไม่พาเข้าไปในที่ชุมนุมหรือใช้ หรือเรียกร้องให้ผู้อื่นพาเข้าไปในที่ชุมนุมหรือใช้ อาวุธ วัตถุระเบิด ดาบ ท่อนเหล็ก ท่อนไม้ ก้อนหิน หรือสิ่งอื่นใดที่อาจใช้ก่อให้เกิดอันตรายหรือทำร้ายความปลอดภัยในชีวิตหรือร่างกายของบุคคลอื่น

(๓) ต้องไม่ก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นโดยใช้ความรุนแรง การข่มขู่ การทำลาย วางเพลิง

๕.๔ หน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

หัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมีเขตอำนาจซึ่งได้รับแจ้งมีหน้าที่หลักในการรักษาความสงบเรียบร้อยทั้งของผู้ชุมนุมและประชาชนอื่น รวมทั้งหน้าที่ในการอำนวยความสะดวก

สะดวกในการจราจร

สำหรับการรักษาความสงบเรียบร้อยทั้งของผู้ชุมนุมนั้น มาตรา ๑๙ (๑) ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในเครื่องแบบในการเข้าไปในที่ชุมนุมหรือเดินขบวนได้ แต่ต้องแจ้งให้ผู้จัดทราบก่อน ส่วนการเข้าไปในสถานที่ชุมนุมในพื้นที่ที่มีหลังคาคลุมหรือมีผนังล้อมรอบจะกระทำได้เฉพาะเมื่อมีความจำเป็นเร่งด่วนในการปฏิบัติหน้าที่เท่านั้น และในการเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว มาตรา ๑๙ (๒) กำหนดให้ผู้จัด ผู้ช่วยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวน ผู้ดูแลทั่วไป หรือผู้ครอบครองสถานที่ชุมนุมหรือเดินขบวนต้องอำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย

นอกจากนี้ หัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมีเขตอำนาจซึ่งได้รับแจ้งอาจกำหนดแนวเขตการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจขึ้น หากเห็นว่ามีความจำเป็นในการคุ้มครองการชุมนุมหรือเดินขบวน และเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยสาธารณะ (มาตรา ๑๓ (๑)) และเมื่อได้กำหนดแนวเขตดังกล่าวแล้ว มาตรา ๑๓ (๒) ให้หัวหน้าสถานีตำรวจแจ้งให้ผู้จัดหรือผู้ซึ่งผู้จัดมอบหมายให้เป็นผู้ประสานงานทราบด้วย

ในกรณีที่ปรากฏเหตุดังต่อไปนี้ หัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมีเขตอำนาจอาจขอให้เลิกการชุมนุมได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และหากไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งให้หัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมีเขตอำนาจมีอำนาจออกคำสั่งเพื่อให้มีการยุติการชุมนุมหรือเดินขบวนได้ทันที (มาตรา ๒๐)

๑. การชุมนุมหรือเดินขบวนที่ขัดต่อมาตรา ๕ (๑) มาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๑ ตามที่กล่าวถึงแล้วในข้อ ๔.๕ ข้างต้น

๒. การชุมนุมหรือเดินขบวนที่ไม่มีการแจ้ง หรือที่เจ้าหน้าที่ตำรวจมีคำสั่งห้ามการชุมนุมหรือเดินขบวนตามมาตรา ๘ หรือมาตรา ๑๒ ตามที่กล่าวถึงแล้วในข้อ ๔.๕ ข้างต้น

๓. การชุมนุมหรือเดินขบวนที่ชัดเจนว่าขัดต่อความสงบเรียบร้อย เช่น ความคล่องตัวของจราจร ในลักษณะที่ขัดต่อข้อกำหนดตามมาตรา ๘ (๓) และเงื่อนไขที่กำหนดตามมาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๒ ตามที่กล่าวถึงแล้วในข้อ ๔.๕ ข้างต้น

๔. การชุมนุมหรือเดินขบวนที่ผู้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวนประกาศเลิกการชุมนุมหรือเดินขบวนนั้นตามมาตรา ๑๖ (๓) ตามที่กล่าวถึงแล้วในข้อ ๕.๑ (๓) ข้างต้น

๕. การชุมนุมหรือเดินขบวนที่ไม่เป็นระเบียบเรียบร้อยอันเนื่องมาจากการฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ (๔) ตามที่กล่าวถึงแล้วในข้อ ๕.๑ (๔) ข้างต้น

เมื่อหัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมีเขตอำนาจอาจขอให้เลิกการชุมนุมได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ผู้ชุมนุมต้องออกจากสถานที่ชุมนุมหรือเดินขบวนโดยพลัน (มาตรา ๒๐ (๒)) สำหรับลักษณะของการชุมนุมหรือเดินขบวนที่อาจนำไปสู่การขอให้เลิกหรือออกคำสั่งเพื่อให้มีการยุติการชุมนุมนั้น ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎประธานาธิบดี (มาตรา ๒๐ (๓))

๖. การบริหารกฎหมาย

เพื่อประโยชน์ในการสร้างความสมดุลอย่างเหมาะสมระหว่างการประกันสิทธิในการชุมนุมและเดินขบวนกับความสงบเรียบร้อยของสาธารณะ มาตรา ๒๑ ให้มีคณะกรรมการที่ปรึกษาเกี่ยวกับการชุมนุมหรือเดินขบวนขึ้นในทุกพื้นที่รับผิดชอบของตำรวจ เพื่อให้คำแนะนำแก่หัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมีหน้าที่เขตอำนาจในพื้นที่นั้นตามที่ได้รับคำร้องขอ ทั้งนี้ ในเรื่องดังต่อไปนี้

๑. การออกประกาศห้ามหรือการจำกัดการชุมนุมหรือเดินขบวน

๒. วินิจฉัยประกาศห้ามหรือการจำกัดการชุมนุม

หรือเดินขบวน

๓. สอบสวนคดีเกี่ยวกับการชุมนุมและการเดินขบวน และ

๔. ดำเนินกิจการอื่นที่จำเป็นและเกี่ยวเนื่องกับการชุมนุมหรือเดินขบวน

ทั้งนี้ คณะกรรมการประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินหกคน ซึ่งผู้บังคับบัญชาของตำรวจซึ่งมีหน้าที่เขตอำนาจในพื้นที่หรือภาคที่อยู่ในความรับผิดชอบเป็นผู้แต่งตั้งคณะกรรมการจากนักกฎหมาย ศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัย ผู้ซึ่งได้รับคำแนะนำจากองค์กรภาคสังคม และผู้แทนของผู้มีที่พำนักในพื้นที่หรือภาคที่อยู่ในความรับผิดชอบบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นกลาง ส่วนหลักเกณฑ์และวิธีการในการแต่งตั้งการปฏิบัติหน้าที่ วาระและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎประธานาธิบดี

๗. บทกำหนดโทษ

กฎหมายว่าด้วยการชุมนุมและเดินขบวนของสาธารณรัฐเกาหลีกำหนดโทษทางอาญาไว้สำหรับผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายนี้ทั้งจำคุก กักขัง และปรับ แต่ผู้เขียนมีข้อสังเกตว่าอัตราโทษจำคุกและปรับไม่สูงมากนัก เมื่อเทียบกับค่าครองชีพของสาธารณรัฐเกาหลี โดยโทษที่กำหนดมีดังต่อไปนี้

๑. ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓ (๑) หรือ (๒) โดยรบกวนการชุมนุมหรือเดินขบวนโดยสงบ หรือก่อให้เกิดความไม่เป็นระเบียบขึ้นในระหว่างการชุมนุมหรือเดินขบวนโดยสงบขึ้นโดยใช้ความรุนแรง การคุกคาม หรือโดยวิธีอื่นหรือขัดขวางผู้จัดและผู้ดูแลทั่วไปของการชุมนุมหรือเดินขบวนในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายนี้โดยใช้ความรุนแรง การขู่เข็ญ หรือโดยวิธีอื่นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินสามล้านบาท^๒ แต่ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นทหาร พนักงานอัยการ หรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน

^๒ ประมาณ ๘๔,๐๐๐ บาท (อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔)

ห้าปี (มาตรา ๒๒ (๑))

๒. ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕ (๑) โดยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อโต้แย้งคำวินิจฉัยยุบพรรคการเมืองของศาลรัฐธรรมนูญ หรือที่ปรากฏอย่างแจ้งชัดว่าเป็นการคุกคามโดยตรงต่อความสงบและความเป็นเรียบร้อยของสาธารณะ หรือยุยงส่งเสริมให้มีการใช้ความรุนแรง ชูเชิญทำให้เสียหาย วางเพลิง หรือฝ่าฝืนมาตรา ๖ (๑) โดยจัดการชุมนุมในพื้นที่เปิดโล่งหรือการเดินขบวนโดยมิได้แจ้งการชุมนุมหรือเดินขบวนนั้นต่อหัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งมีเขตอำนาจก่อนการชุมนุมหรือเดินขบวนภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือฝ่าฝืนมาตรา ๘ โดยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจประกาศห้ามเดินขบวน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสองล้านบาท^๓

๓. ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕ (๒) โดยโฆษณาชวนเชื่อหรือยุยงส่งเสริมให้ประชาชนเข้าร่วมการชุมนุมหรือเดินขบวนที่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕ (๑) หรือฝ่าฝืนมาตรา ๑๖ (๔) โดยมีหรือใช้ หรือเรียกร้องให้ผู้อื่นมีหรือใช้อาวุธ วัตถุระเบิด ดาบ ท่อนเหล็ก ท่อนไม้ ก้อนหิน หรือสิ่งอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรือทำร้ายความปลอดภัยในชีวิตหรือร่างกายของบุคคลอื่น หรือก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นโดยใช้ความรุนแรง การข่มขู่ การทำลาย วางเพลิง หรือกระทำการที่ชัดแจ้งว่าไม่ปฏิบัติตามที่ตนได้แจ้งไว้ ไม่ว่าจะเป็วัตถุประสงค์ วันเวลา สถานที่ วิธีการ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท^๔

๔. ผู้ใดเข้าร่วมการชุมนุมหรือเดินขบวนเพื่อโต้แย้งคำวินิจฉัยยุบพรรคการเมืองของศาลรัฐธรรมนูญ โดยรู้วัตถุประสงค์ของการชุมนุมหรือเดินขบวนนั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท^๕ ในการนี้ ศาลจะลงโทษกักขังแทนจำคุกก็ได้ (มาตรา ๒๒ (๔))

๕. ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐^๖ โดยชุมนุมระหว่างพระอาทิตย์ตกถึงพระอาทิตย์ขึ้นโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ โดยชุมนุมในรัศมี ๑๐๐ เมตร ของอาคารหรือสถานที่พำนักที่กำหนด หรือฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ ที่ห้ามชุมนุมหรือเดินขบวนในถนนที่ห้ามการชุมนุมหรือเดินขบวน หรือชุมนุมหรือเดินขบวนในลักษณะที่เป็นอุปสรรคต่อจราจรอย่างมาก ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นผู้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นผู้ช่วยจัดการชุมนุมหรือเดินขบวน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท ในการนี้ ศาลจะลงโทษกักขังแทนจำคุกก็ได้ แต่ถ้าผู้กระทำความผิดเป็นผู้ชุมนุมซึ่งรู้วัตถุประสงค์ของการชุมนุมหรือเดินขบวนนั้น ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาทหรือกักขัง (มาตรา ๒๓)

๖. ผู้ใดกระทำการดังต่อไปนี้ให้ถือว่ากระทำความผิดตามกฎหมายนี้ และต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท ในการนี้ ศาลจะลงโทษกักขังแทนจำคุกก็ได้ (มาตรา ๒๔)

(๑) ผู้ซึ่งมิได้เป็นสื่อมวลชนและเข้าร่วมการ

^๓ ประมาณ ๕๖,๐๐๐ บาท (อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔)

^๔ ประมาณ ๒๘,๐๐๐ บาท (อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔)

^๕ ประมาณ ๑๔,๐๐๐ บาท (อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๔)

^๖ โดยที่ศาลรัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐเกาหลีมีคำวินิจฉัยเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๐๐๙ (๒๕๕๒) ว่าการห้ามจัดการชุมนุมในพื้นที่เปิดโล่งหรือการเดินขบวนก่อนพระอาทิตย์ขึ้นและหลังพระอาทิตย์ตกขัดต่อรัฐธรรมนูญ แต่เพื่อประโยชน์ในการรักษาความสงบเรียบร้อย ศาลรัฐธรรมนูญจึงมีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติมาตรานี้ให้มีผลใช้บังคับจนถึงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๐๑๐ (๒๕๕๓) หรือจนกว่าจะมีการแก้ไขให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ แล้วแต่เหตุการณ์ใดถึงก่อน ดังนั้น ณ เวลาที่เขียนบทความนี้ (มิถุนายน ๒๕๕๔) การกระทำตามมาตรา ๑๐ จึงไม่เป็ความผิดและไม่มีโทษอีกต่อไป

ชุมนุมหรือเดินขบวนโดยรู้ว่าผู้จัดหรือผู้ช่วยจัดการชุมนุม ห้ามมิให้ตนเข้าร่วมการชุมนุมหรือเดินขบวนนั้น

(๒) ผู้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวนโดยแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ

(๓) ผู้ซึ่งเข้าไปอยู่ในแนวเขตเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในระยะเวลาอันพอสมควรและโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือทำให้เสียหาย ปกปิด เคลื่อนย้าย หรือทำลายซึ่งแนวเขตเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจ หรือทำให้แนวเขตเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจนั้นไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้โดยประการใดๆ

(๔) ผู้ซึ่งฝ่าฝืนคำสั่งเกี่ยวกับการใช้เครื่องขยายเสียงของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ออกตามความในมาตรา ๑๔ (๒)

(๕) ผู้จัดการชุมนุมในพื้นที่มีหลังคาคลุมหรือมีผนังล้อมรอบซึ่งกระทำการอันเป็นการดึงดูดให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมการชุมนุมตามมาตรา ๑๖ (๕) หรือผู้ช่วย

จัดการชุมนุมหรือผู้ชุมนุมที่ฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ (๒) หรือมาตรา ๑๘ (๒) โดยมีหรือใช้ หรือเรียกร้องให้ผู้อื่นมีหรือใช้ อาวุธ วัตถุระเบิด ดาบ ท่อนเหล็ก ท่อนไม้ ก้อนหิน หรือสิ่งอื่นใดที่อาจใช้ก่อให้เกิดอันตรายหรือทำร้ายความปลอดภัยในชีวิตหรือร่างกายของบุคคลอื่น หรือก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้นโดยใช้ความรุนแรง การข่มขู่ การทำลาย วางเพลิง หรือกระทำการที่ขัดแย้งว่าไม่ปฏิบัติตามที่ตนได้แจ้งไว้ ไม่ว่าจะเป็นวัดดุประสงค์ วันเวลา สถานที่ วิธีการ หรือผู้ซึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ตำรวจให้เลิกการชุมนุมหรือเดินขบวนตามมาตรา ๒๐ (๒)

ทั้งนี้ ในกรณีที่ต้องคดีกรเป็นผู้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวน ให้ถือว่าผู้แทนขององค์กรนั้นเป็นผู้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวนและต้องรับผิดชอบตามกฎหมายนี้เสมือนเป็นผู้จัดการชุมนุมหรือเดินขบวน (มาตรา ๒๕) ☸

ความเห็นทางกฎหมาย ของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่น่าสนใจ

ศูนย์ข้อมูลกฎหมายกลาง

อำนาจของคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกา
จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๖

คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติจะใช้อำนาจตามมาตรา ๒๐ (๓) แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๖ ในการออกข้อบังคับสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการร่วมโครงการระหว่างสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) กับหน่วยงานอื่น พ.ศ. ๒๕๕๒ และข้อบังคับสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ว่าด้วยการให้ทุนสนับสนุนอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้หรือไม่

คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ในการควบคุมดูแลสำนักงานให้ดำเนินกิจการตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ โดยการควบคุมดูแลนั้นอาจกระทำด้วยการออกข้อบังคับวางกฎเกณฑ์ทั่วไปให้สำนักงานถือปฏิบัติหรือการให้ความเห็นชอบหรืออนุมัติโดยไม่ต้องออกเป็นระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดใดๆ ก็ได้ ดังนั้น เมื่อการดำเนินงานร่วมโครงการกับหน่วยงานอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับการส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ของประเทศและการให้ทุนสนับสนุนอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แก่บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่ขอรับทุนสนับสนุนในกิจกรรมหรือโครงการที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์เป็นการดำเนินงานที่อยู่ภายใต้วัตถุประสงค์ของ

สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติตามมาตรา ๗ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ซึ่งสำนักงานสามารถกระทำได้ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว เพราะถือเป็นการดำเนินงานที่มีความมุ่งหมายในการร่วมมือกับบุคคลอื่นเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ของประเทศ คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติจึงมีอำนาจออกข้อบังคับวางกฎเกณฑ์เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวได้โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๐ อันมีอำนาจหน้าที่ต่างๆ ตามมาตรา ๒๐ (๑) ถึง (๕) ซึ่งคณะกรรมการสามารถกระทำได้ด้วยนั้น เนื่องจากความในต้นต้นของมาตรา ๒๐ ใช้คำว่า "...และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย..." จึงต้องตีความว่า ความในมาตรา ๒๐ (๑) ถึง (๕) บัญญัติไว้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการในการควบคุมดูแลสำนักงานให้ดำเนินกิจการตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ เท่านั้น การอ้างบทอาศัยอำนาจในข้อบังคับดังกล่าวจึงไม่ต้องระบุนอุมตรา (๓) แต่อย่างใด

(เรื่องเสรีจที่ ๙๗๓-๙๗๔/๒๕๕๔) วันที่
สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง อำนาจของคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๖, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒)

การยกเว้นคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติชุดแรกตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

ประเด็นที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการได้มาซึ่งสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติประเภทผู้แทนองค์กรเกษตรกรตามมาตรา ๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓ ชุดแรก โดยยกเว้นคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ให้เกษตรกรซึ่งเป็นสมาชิกขององค์กรเกษตรกรยังไม่ครบหนึ่งปีเข้ารับการคัดเลือกเพื่อแต่งตั้งเป็นสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติได้ โดยอาศัยอำนาจตามบทเฉพาะกาลในมาตรา ๕๒ ที่บัญญัติให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการได้มาซึ่งสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติตามมาตรา ๕ (๒) และ (๓) ชุดแรก ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดตั้งสภาเกษตรกรแห่งชาติชุดแรกมีองค์ประกอบของสมาชิกครบถ้วนและสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ได้

ประเด็นที่สอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการได้มาซึ่งสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติตามมาตรา ๕ (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติฯ ชุดแรก โดยยกเว้นคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามให้แก่สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติประเภทผู้แทนองค์กรเกษตรกรและผู้ทรงคุณวุฒิชุดแรกตามมาตรา ๗ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวได้ ทั้งนี้ เนื่องจากการที่มาตรา ๗ ได้บัญญัติให้สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ ก็เพื่อให้ผู้ซึ่งจะเข้ามาเป็นสมาชิกของสภาเกษตรกรแห่งชาติปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนเกี่ยวกับสถานะของบุคคล ดังนั้น โดยหลักการของการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการได้มาซึ่งสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติจึงควรกำหนดให้สอดคล้องกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามที่มาตรา ๗ บัญญัติไว้แล้วแต่กรณีตามมาตรา ๗ (๓) ซึ่งหากไม่กำหนดยกเว้นก็

จะไม่สามารถทำให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติประเภทผู้แทนองค์กรเกษตรกรและผู้ทรงคุณวุฒิชุดแรกได้เมื่อคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามในอนุมาตราอื่นไม่ได้มีปัญหาในทางปฏิบัติ จึงไม่สามารถกำหนดยกเว้นได้

ประเด็นที่สาม คำว่า “กำกับดูแล” และคำว่า “บังคับบัญชา” ตามบทบัญญัติมาตรา ๒๕ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติฯ มีความหมายแตกต่างกัน โดยการกำกับดูแลเป็นอำนาจที่มีอยู่อย่างจำกัดและมีขอบเขตเท่าที่กฎหมายกำหนด ผู้กำกับดูแลจะควบคุมได้เฉพาะเรื่องความชอบด้วยกฎหมายในการกระทำของผู้ที่อยู่ภายใต้อำนาจการกำกับดูแล ไม่อาจก้าวล่วงไปควบคุมในเรื่องความเหมาะสมหรือดุลพินิจของการกระทำนั้นได้ ส่วนการบังคับบัญชาเป็นอำนาจทั่วไปที่ไม่ต้องมีกฎหมายกำหนดไว้ ผู้บังคับบัญชามีอำนาจควบคุมการกระทำของผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทั้งกรณีความชอบด้วยกฎหมายและความเหมาะสมซึ่งเป็นดุลพินิจ ดังนั้น จากถ้อยคำในบทบัญญัติดังกล่าวที่ว่า “ภายใต้การกำกับดูแลของประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ” ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติจึงมีอำนาจในการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติเฉพาะตามที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น ได้แก่ อำนาจแต่งตั้ง เลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติ อำนาจกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติให้เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายตามวัตถุประสงค์ของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ระเบียบ ข้อบังคับและนโยบายที่สภาเกษตรกรแห่งชาติกำหนด ซึ่งกรณีจะแตกต่างจากการที่เลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ซึ่งเลขาธิการสภาเกษตรกรแห่งชาติจะมีอำนาจในการควบคุมการกระทำของพนักงานและลูกจ้างทั้งกรณีความชอบด้วยกฎหมายและความเหมาะสมในการใช้ดุลพินิจ

(เรื่องเสร็จที่ ๙๙๔/๒๕๕๔ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง การยกเว้นคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติชุดแรกตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓, คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๗))

ความเห็นทางกฎหมายที่น่าสนใจ

สำนักกฎหมายปกครอง

>>>กฤษฎีกาสารณฉบับนี้ สำนักกฎหมายปกครองขอเสนอเรื่องที่น่าสนใจในประเด็นเกี่ยวกับการคัดเลือกข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ว่า กรณีที่มีข้อพิพลาตในกระบวนการประกาศรายชื่อผู้สอบผ่านข้อเขียนและให้เข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่ง ทำให้ผู้ที่มีรายชื่อเป็นผู้สอบผ่านข้อเขียนและควรอยู่ในกลุ่มตัวจริงจำนวนหนึ่งคน ต้องตกไปอยู่ในกลุ่มตัวสำรอง แต่หากแก้ไขข้อพิพลาตดังกล่าว ก็จะทำให้ผู้ที่มีรายชื่อเป็นผู้สอบผ่านข้อเขียนและอยู่ในกลุ่มตัวจริงขณะนี้จำนวนหนึ่งคน ต้องตกลงมาอยู่ในกลุ่มตัวสำรองแทน กรณีนี้ หน่วยงานของรัฐจะแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างไร เพื่อให้ถูกต้องตามหลักกฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

ข้อเท็จจริงในเรื่องนี้มีอยู่ว่า กองบัญชาการศึกษามีประกาศรับสมัครและคัดเลือกข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๔ ฉบับลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ต่อมาได้มีประกาศรายชื่อผู้สอบผ่านข้อเขียน และให้เข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งเรียงตามลำดับคะแนนในการรับสมัครและคัดเลือกข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๔ ฉบับลงวันที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยมีดาบตำรวจ ม. สอบได้ ๘๖ คะแนน อยู่ในลำดับที่ ๑๙๖ จึงเป็นผู้ที่อยู่ในกลุ่มตัวสำรอง แต่ภายหลังประกาศผลสอบข้อเขียนไปแล้ว ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้ซึ่งเป็นต้นสังกัดของดาบตำรวจ ม. ได้มีหนังสือแจ้งกองบัญชาการศึกษาวาดาบตำรวจ ม. มีสิทธิได้คะแนนเพิ่มพิเศษ จำนวน ๓ คะแนน การจัดทำบัญชีข้อมูลคะแนนเพิ่มพิเศษของข้าราชการตำรวจผู้นี้คลาดเคลื่อน จึงไม่ได้ส่งข้อมูลให้กองบัญชาการศึกษารวบรวมผลการสอบข้อเขียนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในการคัดเลือก ซึ่งหากนำคะแนนเพิ่มพิเศษ ๓ คะแนน รวมกับผลคะแนนสอบข้อเขียน จะทำให้ ดาบตำรวจ ม. ได้คะแนนสอบเป็น ๘๙ คะแนน และเลื่อนขึ้นมามีลำดับที่ ๑๖๗ ซึ่งอยู่ในกลุ่มตัวจริง แต่จะทำให้ผู้ที่มีรายชื่อเป็นผู้สอบผ่านข้อเขียนในกลุ่มตัวจริงจำนวน ๑ คน ต้องเลื่อนลำดับลงมาอยู่ในกลุ่ม

ตัวสำรอง กรณีจึงมีปัญหาวว่า กองบัญชาการศึกษาคจะสามารถเพิกถอนประกาศรายชื่อผู้สอบผ่านข้อเขียนและให้เข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งฯ และให้กองบัญชาการศึกษารวบรวมรายชื่อผู้สอบผ่านข้อเขียนฉบับใหม่ เพื่อเพิ่มคะแนนเพิ่มพิเศษให้แก่ ดาบตำรวจ ม. ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนที่ ๖ การเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง ได้หรือไม่

ในประเด็นปัญหาดังกล่าว คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้ให้ความเห็นไว้ว่า บันทึกรายการคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การคัดเลือกข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร พ.ศ. ๒๕๕๔ (เรื่องเสร็จที่ ๑๐๓๐/๒๕๕๔) สรุปได้ว่า

เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์และวิธีการรับสมัคร และคัดเลือกโดยวิธีสอบข้อเขียนและทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ตามประกาศกองบัญชาการการศึกษา ฉบับลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ จะเห็นได้ว่ากระบวนการสุดท้ายของการรับสมัครและคัดเลือกข้าราชการตำรวจชั้นประทวนเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร คือ การที่กองบัญชาการศึกษาระงับรายชื่อผู้ได้รับคัดเลือกเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ซึ่งถือเป็นคำสั่งทางปกครองตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เพราะเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการก่อตั้งสิทธิหรือกระทบต่อสถานภาพของสิทธิของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนในการได้รับหรือไม่ได้รับคัดเลือกเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ดังนั้น การที่กองบัญชาการศึกษาระงับรายชื่อผู้สอบผ่านข้อเขียนและให้เข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งฯ ฉบับลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ จึงเป็นเพียงการดำเนินการของเจ้าหน้าที่เพื่อจัดให้มีคำสั่งทางปกครอง ตามบท

นิยามคำว่า “การพิจารณาทางปกครอง” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองฯ เท่านั้น เนื่องจากผู้มีรายชื่อเป็นผู้สอบผ่านข้อเขียนและให้เข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งตามประกาศฉบับดังกล่าว จะต้องเข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งโดยวิธีสอบสัมภาษณ์ต่อไป หากสอบสัมภาษณ์ผ่านจึงจะได้รับคัดเลือกเข้ารับการฝึกอบรม เพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ดังนั้น กองบัญชาการการศึกษาจึงมีอำนาจตามกฎหมายที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดในกระบวนการพิจารณาทางปกครองให้ถูกต้องได้ตลอดเวลา ก่อนที่จะมีคำสั่งทางปกครอง และโดยที่ประกาศรายชื่อผู้สอบผ่านข้อเขียนและให้เข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งฯ ไม่ใช่คำสั่งทางปกครอง กรณีจึงไม่มีคำสั่งทางปกครองที่จะต้องเพิกถอน กองบัญชาการการศึกษาเพียงแต่เพิ่มคะแนนพิเศษให้แก่ ดาบตำรวจ ม. และประกาศรายชื่อข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ได้รับคัดเลือกเข้ารับการฝึกอบรมเพื่อแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เท่านั้น

โดยสรุปเห็นได้ว่า กระบวนการประกาศรายชื่อผู้สอบผ่านข้อเขียนและให้เข้าทดสอบความเหมาะสมกับตำแหน่งฯ ฉบับลงวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๔ เป็นเพียง “การพิจารณาทางปกครอง” ยังไม่ถึงขั้นเป็น “คำสั่งทางปกครอง” หากมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้นในกระบวนการพิจารณาทางปกครอง หน่วยงานของรัฐสามารถแก้ไขข้อผิดพลาดดังกล่าวให้ถูกต้องได้ตลอดเวลา ก่อนที่จะมีคำสั่งทางปกครองต่อไป ☺

การให้เข้าสถานที่ เพื่อจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์*

ปัจจุบันปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์ได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นทั้งในเรื่องการผลิตและจำหน่ายสิ่งของเครื่องใช้หรือสินค้าที่ทำขึ้นโดยการละเมิดลิขสิทธิ์ของบุคคลอื่น หรือที่เรียกว่า “สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์” ซึ่งหลายประเทศได้บัญญัติความผิดตามกฎหมายลิขสิทธิ์เพื่อเอาผิดและลงโทษกับบุคคลที่ผลิตและจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์แล้ว ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการรายใหญ่หรือรายย่อย แต่ถึงกระนั้นปัญหาการผลิตและการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ก็ไม่ได้ลดน้อยลงแต่กลับปรากฏให้เห็นชัดเจนมากขึ้นในชีวิตประจำวัน โดยเหตุประการหนึ่งอาจเกิดจากการเอื้ออำนวยในเรื่องสถานที่เพื่อการจัดจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์นี้ จึงทำให้มีการผลิตและการจำหน่ายสินค้าดังกล่าวมาเพื่อตอบสนองความต้องการอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้การปราบปรามปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงเกิดแนวความคิดที่จะบัญญัติความผิดสำหรับพฤติกรรมที่เป็นการสนับสนุนหรือส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ด้วย เช่น การอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ ถูกมองว่าเป็นการขยายผลให้มีการละเมิดลิขสิทธิ์มากขึ้นและควรเป็นความผิดตามกฎหมาย

๑. ความผิดฐานละเมิดลิขสิทธิ์

โดยหลักของกฎหมายลิขสิทธิ์ ประกอบบทบัญญัติในกฎหมายลิขสิทธิ์ของหลายประเทศ อาจกล่าวได้ว่า พฤติกรรมที่ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์และมีความผิดตามกฎหมายลิขสิทธิ์แบ่งออกได้เป็น ๒ ลักษณะ

ลักษณะแรก คือ พฤติกรรมที่เป็นการกระทำต่องานอันมีลิขสิทธิ์โดยตรง (primary infringement) เช่น การผลิตสินค้าโดยการคัดลอกหรือเลียนแบบจากงานอันมีลิขสิทธิ์ ซึ่งหากการคัดลอกหรือเลียนแบบนั้นไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ก็จะทำให้การผลิตสินค้าดังกล่าวเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ และสินค้านั้นเป็น “สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์”

ลักษณะที่สอง คือ พฤติกรรมที่ไม่ได้เป็นการกระทำต่องานอันมีลิขสิทธิ์โดยตรงแต่มีความเกี่ยวข้องกับสิ่งที่มีการละเมิดลิขสิทธิ์โดยบุคคลอื่นอยู่ก่อนแล้วและเป็นการขยายผลหรือความรุนแรงของการละเมิดลิขสิทธิ์ เช่น การจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งแม้ว่าผู้จำหน่ายไม่ได้ผลิตสิ่งนั้นขึ้นมาแต่ก็มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับสิ่งดังกล่าว กรณีนี้ก็จะเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์โดยอ้อม (secondary infringement)

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าหลายประเทศ ไม่ว่าจะเป็นอินเดีย ออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา หรือประเทศไทย จะมีกฎหมายลิขสิทธิ์ที่บัญญัติให้การจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ เช่น ห้างสรรพสินค้า หรือบนทางเดินเท้าริมถนน ตลาดจนการจำหน่ายโดยใช้พื้นที่บนเว็บไซต์ ซึ่งในหลายกรณีผู้ประกอบการไม่ได้เป็นเจ้าของหรือถือครองกรรมสิทธิ์ในพื้นที่ดังกล่าว หากเป็นเพียงผู้เช่าพื้นที่เพื่อจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์เท่านั้น ดังนั้น เพื่อเป็นการปราบปรามปัญหาการละเมิดลิขสิทธิ์อีกทางหนึ่งจึงได้เกิดแนวคิดที่จะบัญญัติความผิดเพิ่มเติม สำหรับเจ้าของพื้นที่ กรณีที่มีการอนุญาตให้บุคคลอื่นใช้พื้นที่ของตน (permission of premise) เพื่อการละเมิดลิขสิทธิ์ด้วย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงโฆษณา หรือการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ เช่น

ประเทศอินเดีย มาตรา ๕๑(a)(ii) แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ ค.ศ. ๑๙๕๗ (Copyright Act 1957) ได้บัญญัติความผิดกรณีที่มีการอนุญาตให้มีการใช้พื้นที่เพื่อการแสดงหรือโฆษณางานอันมีลิขสิทธิ์ต่างๆ ให้สาธารณชนได้รับรู้ (communication to the public) ไม่ว่าจะโดยวิธีใดโดยการแสดงหรือโฆษณานั้นเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ และเจ้าของพื้นที่ได้อนุญาตให้มีการใช้พื้นที่ดังกล่าวเพื่อ

* ข่าวสารพัฒนากฎหมาย ลำดับที่ ๖๘-๗ มกราคม ๒๕๕๕: การให้เข้าสถานที่เพื่อจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ บทความนี้เขียนโดย นายเอกรินทร์ วิริโย นักกฎหมาย กฤษฎีกาปฏิบัติกร ฝ่ายกฎหมายการต่างประเทศและทรัพย์สินทางปัญญา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

หวังกำไรจากการอนุญาตให้ใช้นั้น เว้นแต่ว่าเจ้าของพื้นที่ไม่รู้หรือไม่มีเหตุผลอันควรรู้ว่าการแสดงหรือโฆษณาเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

นอกจากนั้น ในประเทศออสเตรเลีย พระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ ค.ศ. ๑๙๖๘ (Copyright Act 1968) ได้บัญญัติความผิดกรณีที่เจ้าของพื้นที่ได้อนุญาตให้มีการแสดงที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ในงานวรรณกรรม งานนาฏกรรม หรืองานดนตรีกรรม เว้นแต่เจ้าของพื้นที่เชื่อโดยมีเหตุผลการแสดงนั้นไม่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งความผิดนี้ไม่ได้เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์โดยตรง และจะต้องพิสูจน์ว่าเจ้าของพื้นที่รู้หรือมีเหตุอันควรรู้ว่าการแสดงดังกล่าวเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์หรือไม่ และเป็นความผิดที่จำกัดเฉพาะกรณีของการใช้พื้นที่ซึ่งเป็นสถานที่การแสดงเท่านั้น (place of public entertainment)

๓. การอนุญาตให้ใช้สถานที่เพื่อการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์

ความผิดสำหรับการอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ ปรากฏในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งแม้ว่าไม่ได้มีการบัญญัติความผิดดังกล่าวไว้ในกฎหมายลิขสิทธิ์ก็ตาม แต่กรณีของการอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อการจำหน่ายสินค้าดังกล่าวนั้น เข้าข่ายเป็นความผิดตามกฎหมายฉบับหนึ่งของมลรัฐในประเทศสหรัฐอเมริกา ประกอบกับมีความเห็นทางวิชาการและคำพิพากษาที่ยอมรับว่า ในการเอาผิดกับเจ้าของพื้นที่ในกรณีดังกล่าว สามารถนำกฎหมายฉบับนั้นมาปรับใช้ได้ คือ กฎหมายว่าด้วยอสังหาริมทรัพย์แห่งมลรัฐนิวยอร์ก ค.ศ. ๑๙๐๙ (New York State Real Property Laws 1909, Chap.52) ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้ให้เช่าและผู้เช่าอสังหาริมทรัพย์ โดยมาตรา ๒๓๑.๑ ของกฎหมายดังกล่าวได้บัญญัติให้อำนาจแก่ผู้ให้เช่าในการที่จะยกเลิกสัญญาเช่าหากพบว่าผู้เช่าได้ทำการค้า การผลิต หรือการประกอบธุรกิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย (illegal trade manufacture or business) ในพื้นที่เช่านั้น และตามมาตรา ๒๓๑.๒ หากผู้ให้เช่ายังให้เช่าหรือให้ใช้พื้นที่โดยรู้ว่ามีกรกระทำดังกล่าวเกิดขึ้น กรณีนี้ผู้ให้เช่าจะต้องร่วมรับผิดโดยเฉลี่ยด้วย (Liable severally and jointly)

สำหรับการพิจารณาว่าการค้า การผลิต หรือการประกอบธุรกิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายมีกรณีใดบ้างนั้น

ศาลจะพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ ๑) การกระทำดังกล่าวจะต้องเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ๒) เป็นการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ โดยจะพิจารณาจากจำนวนหรือปริมาณของสิ่งที่เป็นผลผลิตจากการกระทำดังกล่าว อุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้เพื่อกระทำการดังกล่าว หรือบัญชีรายชื่อลูกค้า เป็นต้น ๓) เป็นการกระทำที่มากกว่าหนึ่งครั้ง ๔) เป็นการกระทำซึ่งเกิดขึ้นในพื้นที่เช่าที่มีการพิพาท และ ๕) ผู้ให้เช่ามีพฤติกรรมเข้าไปเกี่ยวข้องกับการกระทำดังกล่าวของผู้เช่า โดยอาจเข้าไปมีส่วนร่วม (participation) ส่วนรู้เห็น (knowledge) หรือยินยอมกับการกระทำดังกล่าว (passive acquiescence) กรณีความผิดตามบัญญัติดังกล่าวนี้มีขอบเขตค่อนข้างกว้าง และได้มีการนำมาปรับใช้กับการกระทำความผิดของผู้เช่าในหลายกรณี รวมทั้งการเช่าพื้นที่เพื่อการผลิตและเก็บยาเสพติดระหว่างรอการจำหน่าย และการเช่าพื้นที่เพื่อจำหน่ายสิ่งทีละเมิดลิขสิทธิ์ และโดยที่กฎหมายลิขสิทธิ์ของประเทศสหรัฐอเมริกาได้บัญญัติ ให้การจำหน่ายสิ่งทีละเมิดลิขสิทธิ์เป็นพฤติกรรมที่มีความผิด ดังนั้น การเช่าพื้นที่เพื่อจำหน่ายสิ่งดังกล่าว จึงเข้าข่ายเป็นการค้า หรือการประกอบธุรกิจที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา ๒๓๑ ของกฎหมายว่าด้วยอสังหาริมทรัพย์แห่งมลรัฐนิวยอร์ก และหากผู้ให้เช่ายังให้เช่าหรือให้ใช้พื้นที่โดยรู้ว่ามีกรกระทำดังกล่าวเกิดขึ้น ผู้ให้เช่าก็ต้องร่วมรับผิดชอบในการกระทำของผู้เช่าด้วย ซึ่งในกรณีนี้ คือ ความรับผิดชอบในการจำหน่ายสิ่งทีละเมิดลิขสิทธิ์ตามกฎหมายลิขสิทธิ์

นอกจากนั้น กรณีเจ้าของพื้นที่อนุญาตให้บุคคลอื่นใช้พื้นที่ของตนเพื่อการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ เข้าข่ายความผิดอีกประการหนึ่งตามหลักกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบในฐานะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการละเมิด (contributory infringement) หรือเป็นผู้ที่รับผิดชอบในละเมิดที่ผู้อื่นกระทำ (vicarious infringement) โดยในคดี Hard Rock Café Licensing Corp v Concession Services Inc. ศาลอุทธรณ์ภาค ๗ ของประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S. Court of Appeals for the Seventh Circuit) ได้วินิจฉัยให้ผู้ให้เช่ามีความผิดโดยใช้หลักกฎหมายดังกล่าว หรือที่เรียกว่า "Flea Market Liability" ซึ่งแม้ว่าในคดีนี้ จะเป็นการละเมิดเครื่องหมายการค้า แต่คำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นบรรทัดฐานสำหรับกรณีการละเมิดทรัพย์สินทางปัญญาอื่น ๆ รวมทั้งการละเมิดลิขสิทธิ์ด้วย

๓. ประเทศไทย

ในประเทศไทย ยังไม่มีการบัญญัติความรับผิดสำหรับการอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อการละเมิดลิขสิทธิ์ ซึ่งหากเจ้าของพื้นที่เป็นบุคคลเดียวกับผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ บุคคลดังกล่าวก็มีความผิดฐานการจำหน่ายสิ่งดังกล่าวตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ แต่ในกรณีที่เจ้าของพื้นที่ไม่ได้เป็นผู้ประกอบการ หากแต่ให้บุคคลอื่นเข้าพื้นที่ของตนเพื่อจำหน่ายสินค้านั้นๆ ยังไม่มีการบัญญัติความผิดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว อย่างไรก็ตาม ในเรื่องนี้ได้มีความเห็นทางวิชาการแต่ยังไม่เป็นที่ยุติว่า กรณีความรับผิดสำหรับการอนุญาตให้ใช้พื้นที่เพื่อจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์นั้น อาจเข้าข่ายมาตรา ๘๖ ของประมวลกฎหมายอาญาหรือมาตรา ๔๓๒ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ซึ่งเป็นการเทียบเคียงกับคำวินิจฉัยของศาลในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ได้พิจารณาโดยใช้หลักกฎหมายว่าด้วยความรับผิดในฐานะเป็นผู้มีส่วนร่วมในการละเมิดหรือเป็นผู้ที่รับผิดชอบในละเมิดที่ผู้อื่นกระทำ ทั้งนี้ไม่ว่ากรณีดังกล่าวจะมีความผิดตามกฎหมายใดหรือไม่

เจตนาของเจ้าของพื้นที่นับเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง โดยเฉพาะหากจะมีการกล่าวโทษทางอาญาเนื่องจากในหลายกรณีเจ้าของพื้นที่อาจไม่มีส่วนรู้เห็นกับการจำหน่ายสินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ในพื้นที่ของตนก็เป็นได้ อีกทั้ง พึงระลึกไว้เสมอว่า การคุ้มครองลิขสิทธิ์ไม่ได้เป็นการคำนึงเฉพาะประโยชน์ของเจ้าของลิขสิทธิ์แต่เพียงฝ่ายเดียว แต่จะต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะโดยรวมด้วย ดังที่ปรากฏในวัตถุประสงค์ของข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวข้องกับการค้า (Agreement on Trade — Related Aspects of Intellectual Property Rights) ซึ่งประเทศไทยมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตาม (ข้อ ๓) ว่า “การคุ้มครองและบังคับกฎหมายในทรัพย์สินทางปัญญาประเภทต่างๆ จะต้องเป็นไปเพื่อการส่งเสริมความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การถ่ายทอด และการเผยแพร่เทคโนโลยีเพื่อประโยชน์ที่เท่าเทียมกันของผู้สร้างสรรค์งานและผู้ใช้งานนั้นและในลักษณะที่จะสร้างประโยชน์ต่อสังคมและระบบเศรษฐกิจและเพื่อถ่วงดุลระหว่างสิทธิและหน้าที่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง” ๕

คำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

กลุ่มงานพัฒนาระบบบริหาร

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ เพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการปฏิบัติราชการ โดยมีตัวชี้วัด จำนวน ๑๔ ตัวชี้วัด แยกตามมิติดังต่อไปนี้

มิติที่ ๑ มิติภายนอก

ตัวชี้วัดที่ ๑ ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยด่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการ ของกระทรวง และนโยบายสำคัญ/พิเศษของรัฐบาล (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไม่มีตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง)

ตัวชี้วัดที่ ๒ ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยด่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวง ที่มีเป้าหมายร่วมกันระหว่างกระทรวง (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไม่มีตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติราชการของกระทรวงที่มีเป้าหมายร่วมกันระหว่างกระทรวง)

ตัวชี้วัดที่ ๓ ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยด่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการของกลุ่มภารกิจ (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาไม่มีตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติราชการของกลุ่มภารกิจ)

ตัวชี้วัดที่ ๔ ระดับความสำเร็จของร้อยละเฉลี่ยด่วงน้ำหนักในการบรรลุเป้าหมายตามแผนปฏิบัติราชการ/ภารกิจหลัก ของกรมหรือเทียบเท่า

ตัวชี้วัดที่ ๔.๑ ค่าเฉลี่ยด่วงน้ำหนักของระดับคะแนนในการตรวจพิจารณากฎหมายโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจพิจารณาแล้วเสร็จตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

- พระราชบัญญัติ
- พระราชกฤษฎีกา
- กฎกระทรวง/ต่ำกว่า

ตัวชี้วัดที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ยด่วงน้ำหนักของระดับคะแนนในการตรวจพิจารณากฎหมายโดยสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตรวจพิจารณาแล้วเสร็จตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

- พระราชบัญญัติ
- พระราชกฤษฎีกา
- กฎกระทรวง/ต่ำกว่า

ตัวชี้วัดที่ ๔.๓ ระดับความสำเร็จของคะแนนเฉลี่ยของการให้ความเห็นทางกฎหมายโดยคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตัวชี้วัดที่ ๔.๔ ร้อยละของจำนวนการตอบรับการเป็นกรรมาธิการในรัฐสภา/กรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร พรรคร่วมรัฐบาล การชี้แจงต่อรัฐสภา และการเป็นกรรมาการ/ผู้แทนสำนักงานในการช่วยเหลืองานด้านกฎหมายแก่หน่วยงานภาครัฐ เทียบต่อจำนวนเรื่องที่ได้รับการร้องขอ

ตัวชี้วัดที่ ๔.๕ ร้อยละของผลงานวิจัยหรือองค์ความรู้ที่จัดทำแล้วเสร็จและนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

ตัวชี้วัดที่ ๔.๖ ร้อยละของนักกฎหมายภาครัฐในระบบพัฒนานักกฎหมายภาครัฐที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกากำหนด

ตัวชี้วัดที่ ๕ ร้อยละของระดับความเชื่อมั่นของคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับคุณภาพการให้บริการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตัวชี้วัดที่ ๖ ร้อยละของระดับความพึงพอใจของผู้กำหนดนโยบาย

มิติที่ ๒ มิติภายใน

ตัวชี้วัดที่ ๗ ระดับความสำเร็จของการจัดทำต้นทุนต่อหน่วยผลผลิต

ตัวชี้วัดที่ ๘ ร้อยละความสำเร็จของการเบิกจ่ายเงินงบประมาณตามแผน

ตัวชี้วัดที่ ๙ ระดับความสำเร็จของปริมาณผลผลิตที่ทำได้จริงเปรียบเทียบกับเป้าหมายผลผลิตตามเอกสารงบประมาณรายจ่าย

ตัวชี้วัดที่ ๑๐ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร

ตัวชี้วัดที่ ๑๑ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาปรับปรุงสารสนเทศ

ตัวชี้วัดที่ ๑๒ ระดับความสำเร็จของการพัฒนาปรับปรุงวัฒนธรรมองค์กร

การที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะประสบผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดดังกล่าวได้ ต้องได้รับความร่วมมือจากข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ทุกคนในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจอย่างเต็มกำลังความสามารถ อันจะนำมาซึ่งประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติและประชาชน

ประมวลภาพกิจกรรม

นายอัษฎพร จารุจินดา เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เป็นประธานในพิธีเปิดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การติดตามประเมินผลการปฏิบัติราชการตามแผนปฏิบัติราชการ ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (ไตรมาสที่ ๑) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ณ โรงแรมโดมอนด์ ปาร์ค อินน์ เชียงราย รีสอร์ท จังหวัดเชียงราย

การสัมมนา ในครั้งนี้จัดขึ้นเพื่อให้ผู้บริหาร ผู้กำกับดูแลตัวชี้วัด และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันติดตาม เจ่งรัดและ ผลักดันการปฏิบัติงานให้บรรลุผลและสำเร็จคล่องตามคำรับรองการปฏิบัติราชการได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ และมี ประสิทธิภาพพร้อมทั้งการร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการติดตามผลการดำเนินงานโครงการต่างๆ และการปฏิบัติ ราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ อย่างทั่วถึง และสามารถนำไปปรับปรุงการ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

พุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปีแห่งการตรัสรู้

พุทธชยันตี เป็นชื่อเรียกงานเฉลิมฉลองหรือพิธีบูชาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเนื่องในวาระแห่งการตรัสรู้ของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ซึ่งตรงกับวันวิสาขบูชาในประเทศไทย พุทธชยันตีนี้เป็นที่รู้จักกันดีของชาวพุทธนานาชาติอย่างในประเทศศรีลังกา อินเดีย พม่า เป็นต้น โดยเฉพาะในช่วงการเฉลิมฉลองพุทธชยันตี ๒๕ พุทธศตวรรษ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๐ (ถือกันว่าเป็นกิ่งพุทธกาล) แต่สันนิษฐานว่ามีการเริ่มต้นงานเฉลิมฉลองพุทธชยันตีนี้ภายหลังจากที่ประเทศศรีลังกาได้รับเอกราชจากประเทศอังกฤษในปี พ.ศ. ๒๔๙๑ และจากการที่ ดร.อัมเบตการ์ (Dr.Babasaheb Bhimrao Ramji Ambedkar) ได้ฟื้นฟูพุทธศาสนาในประเทศอินเดีย โดยมีการนำชาวอินเดียประมาณ ๒ แสนคนปฏิญาณตนเป็นชาวพุทธ เมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ (อินเดีย ศรีลังกา นับเป็น พ.ศ. ๒๕๐๐ เร็วกว่าไทย ๑ ปี) สำหรับรัฐบาลไทยจอมพล ป.พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรีได้ร่วมเฉลิมฉลองพุทธชยันตี ๒๕ พุทธศตวรรษ ด้วยการสร้างพุทธมณฑลเป็นอนุสรณ์สถาน ประกาศให้พุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ โดยกำหนดให้วันพระหรือวันธรรมสวนะเป็นวันหยุดราชการ (ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ฉบับที่ ๙ ลงวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๔๙๙) และมีการพิมพ์พระไตรปิฎกภาษาไทยครบชุดฉบับแรก

พุทธชยันตี โดยรากศัพท์ของคำว่า ชยันตี มาจากคำว่า “ชย” คือ ชัยชนะ อันหมายถึงชัยชนะของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่มีต่อหมู่มารและกิเลสทั้งปวงอย่างสิ้นเชิง อันทำให้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้บังเกิดขึ้นในโลก พุทธชยันตีจึงมีความหมายว่าเป็นการตรัสรู้ และการบังเกิดขึ้นของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วย สำหรับวาระสำคัญในปีปัจจุบันเนื่องในมหามงคลสมัย พุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปีแห่งการตรัสรู้ นั้น ถ้าวัดตามหลักการคำนวณปีพุทธศักราชแบบไทยอยู่ในช่วงระหว่าง วิสาขบูชา ๒๕๕๔ - วิสาขบูชา ๒๕๕๕ ทั้งนี้ในวันวิสาขบูชา ๒๕๕๔ ที่ผ่านมา (๑๗ พ.ค. ๒๕๕๔) เป็นวันที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ครบ ๒๕๙๙ ปีเต็ม และเริ่มเข้าสู่ ปีที่ ๒,๖๐๐ แห่งการตรัสรู้ โดยคำนวณจากการนำปีพุทธศักราชที่เรminen นับหลังจากการปรินิพพาน บวกด้วย ๔๕ อันเป็นจำนวนพรรษาที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ดำเนินพุทธกิจภายหลังจากการตรัสรู้จบจนเสด็จดับขันธปรินิพพาน (สูตรการคำนวณ จำนวนปีการตรัสรู้ = ปี พ.ศ. + ๔๕)

ในโอกาสอันเป็นมหามงคลนี้ ขอเชิญชวนชาวพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ได้ร่วมกันฉลองพุทธชยันตี ๒,๖๐๐ ปีแห่งการตรัสรู้ของพระพุทเจ้า ด้วยการน้อมรำลึกถึงพระคุณอันยิ่งใหญ่ไพศาลของพระพุทเจ้า และน้อมนำหลักธรรมที่พระพุทของค์ตรัสรู้และตรัสสั่งสอนมาเป็นหลักปฏิบัติในการดำเนินชีวิต ร่วมกันสร้างกุศลคุณงามความดีด้วยการละความชั่ว ทำความดี และทำจิตใจให้ผ่องแผ้วบริสุทธิ์ ปฏิบัติตนตามมาตรฐานชีวิตชาวพุทธ ถวายเป็นพุทธบูชาและถวายเป็นพระราชกุศลแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อันจะทำให้ได้รับประโยชน์สุขจากการเป็นผู้นับถือพระพุทศาสนาและช่วยกันจรรโลงรักษาพระพุทศาสนาให้อารง คงอยู่คู่ประเทศไทยตราบนานเท่านาน

ที่มา <http://www.moralcenter.or.th>, <http://dl.moralcenter.or.th>

“ตักเตือนตนเอง ธรรมและวินัยใด ที่เราได้แสดงแล้ว และบัญญัติแล้ว แก่เขาทั้งหลาย
ธรรมและวินัยนั้น ถักเป็นตาตุ่มของเขาทั้งหลาย โดยกาลที่เราล่วงลับไป”